

EUAA/MB/2024/070

**Rozhodnutie správnej rady č. 161
z 13. marca 2024,**

**ktorým sa stanovuje spoločná metodika mechanizmu monitorovania operačného a technického
uplatňovania spoločného európskeho azylového systému**

SPRÁVNNA RADA,

SO ZRETEĽOM na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2303 z 15. decembra 2021 o Agentúre Európskej únie pre azyl¹ (ďalej len „nariadenie o EUAA“) a najmä na jeho článok 14 ods. 2 a článok 41 ods. 1 písm. x),

KEĎŽE:

- 1) Podľa článku 14 ods. 1 nariadenia o agentúre EUAA má agentúra v úzkej spolupráci s Komisiou zriadiť monitorovací mechanizmus na účely monitorovania operačného a technického uplatňovania spoločného európskeho azylového systému (ďalej len „CEAS“) s cieľom predchádzať alebo identifikovať možné nedostatky azylových a prijímacích systémov členských štátov a posúdiť ich kapacitu a pripravenosť zvládať situácie neprimeraného tlaku v záujme posilnenia účinnosti uvedených systémov.
- 2) Podľa článku 14 ods. 2 nariadenia o EUAA má správna rada na návrh výkonného riaditeľa a po konzultácii s Komisiou stanoviť spoločnú metodiku mechanizmu monitorovania. Spoločná metodika má zahŕňať objektívne kritériá, podľa ktorých sa monitorovanie vykonáva, opis metód, postupov a nástrojov mechanizmu monitorovania, ako sú napríklad praktické opatrenia pre návštevy na mieste vrátane návštev ohlásených krátko vopred, a pravidlá a zásady vytvárania tímov expertov.
- 3) V súlade s článkom 14 ods. 2 nariadenia o EUAA sa s Komisiou viedli konzultácie o viacročnom mechanizme monitorovania prostredníctvom dvojstranných výmen a písomne.
- 4) Pod koordináciou agentúry bola 22. februára 2023 zriadená poradná skupina pre monitorovanie zložená zo zástupcov členských štátov a Komisie, ako aj Vysokého komisára OSN pre utečencov (UNHCR) ako pozorovateľa. Cieľom bolo poskytnúť technické poradenstvo pri príprave spoločnej metodiky prostredníctvom rozsiahlych diskusií o výsledkoch na siedmich zasadnutiach a v písomných podaniach predložených v období od apríla 2023 do februára 2024.

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2303 z 15. decembra 2021 o Agentúre Európskej únie pre azyl a o zrušení nariadenia (EÚ) č. 439/2010, (Ú. v. EÚ L 468, 30.12.2021, s. 1).

- 5) Dňa 29. februára 2023 sa konalo tematické zasadnutie správnej rady venované monitorovaniu, počas ktorého sa dosiahla [dohoda o navrhovanej metodike monitorovania].
- 6) Podľa článku 41 ods. 1 písm. x) nariadenia o EUAA má správna rada prijať rozhodnutie, ktorým sa stanoví spoločná metodika mechanizmu monitorovania,

ROZHODLA TAKTO:

Článok 1
Metodika monitorovania

Týmto sa prijíma spoločná metodika mechanizmu monitorovania operačného a technického uplatňovania CEAS, ktorá je uvedená v prílohe k tomuto rozhodnutiu.

Článok 2
Monitorovacia sieť

Agentúra zriadi monitorovaciu sieť v súlade s ustanoveniami uvedenými v kapitole 13 prílohy k tomuto rozhodnutiu, ktorá nahradí poradnú skupinu pre monitorovanie, zriadenú 22. februára 2023.

Článok 3
Transparentnosť

Toto rozhodnutie sa zverejní na webovom sídle agentúry.

Článok 4
Nadobudnutie účinnosti a aktualizácia

Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho prijatia. Rozhodnutie sa má aktualizovať tak, aby sa zohľadnili prípadné legislatívne zmeny a poznatky získané z pilotnej fázy.

Vo Vallette

Za správnu radu

Podpis

Evelina Gudzinskaitė
predsedníčka správnej rady

Príloha: Spoločná metodika mechanizmu monitorovania operačného a technického uplatňovania CEAS

Príloha

Spoločná metodika mechanizmu monitorovania operačného a technického uplatňovania CEAS

Obsah

Obsah	4
Akronymy a skratky.....	6
Vymedzenie pojmov.....	7
1 Úvod.....	9
1.1 Kontext	9
1.2 Účel a rozsah mechanizmu monitorovania	9
2 Hlavné zásady	12
3 Proces monitorovania.....	14
3.1 Druhy monitorovania.....	14
3.2 Fázy monitorovania.....	14
3.3 Aktéri, úlohy a zodpovednosti.....	17
4 Objektívne kritériá	19
4.1 Všeobecné objektívne kritériá.....	19
4.2 Osobitné objektívne kritériá pre jednotlivé oblasti.....	22
5 Rámec na zhromažďovanie a analýzu informácií.....	25
5.1 Kľúčové prvky zhromažďovania a analýzy informácií.....	25
5.2 Zdroje informácií na účely monitorovania	26
6 Nástroje na účely mechanizmu monitorovania	30
6.1 Dotazník členského štátu	30
6.2 Vzorka prípadov	31
6.3 Nástroje pre návštevu na mieste.....	35
7 Vypracovanie zistení a odporúčaní z monitorovania	38
7.1 Monitorovacia správa	38
7.2 Zistenia	39
7.3 Odporúčania	40
7.4 Politika zverejňovania monitorovacej správy	41
8 Procesné aspekty monitorovania	42
8.1 Pravidlá a zásady zostavovania tímov expertov	42

8.1.1	Zloženie tímov expertov	42
8.1.2	Zloženie a veľkosť tímov expertov	43
8.1.3	Zriadenie tímu expertov	45
8.1.4	Zostavenie zoznamu expertov	46
8.1.5	Všeobecné kritériá na vymenovanie expertov členských štátov do zoznamu expertov	46
8.1.6	Odborná príprava, výber a vymenovanie do tímu expertov.....	47
8.1.7	Implementácia.....	48
8.2	Praktické opatrenia týkajúce sa návštevy na mieste.....	48
8.2.1	Všeobecné pravidlá organizovania návštev na mieste.....	48
9	Osobitný rámec pre kontingenčné plánovanie.....	51
10	Špecifický rámec pre monitorovanie ad hoc	54
11	Program monitorovania: štruktúra a kritériá zaradovania do skupín.....	57
11.1	Monitorovanie krajín: zaradenie členských štátov do skupín	58
11.2	Tematické monitorovanie: ročný tematický program monitorovania.....	58
11.3	Monitorovanie ad hoc.....	59
12	Ochrana osobných údajov na účely monitorovacieho mechanizmu	60
13	Úloha monitorovacej siete	61
14	Preskúmanie metodiky monitorovania.....	62

Akronymy a skratky

APD (prepracované znenie)	procedurálna smernica (prepracované znenie) – smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/32/EÚ z 26. júna 2013 o spoločných konaniach o poskytovaní a odnímaní medzinárodnej ochrany (prepracované znenie)
CEAS	spoločný európsky azylový systém
Členské štáty	členské štáty Európskej únie
Dublinské nariadenie III	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady č. 604/2013 z 26. júna 2013, ktorým sa stanovujú kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti v jednom z členských štátov (prepracované znenie)
EÚ	Európska únia
EUAA	Agentúra Európskej únie pre azyl
Komisia	Európska komisia
MAG	poradná skupina pre monitorovanie
Metodika	spoločná metodika monitorovacieho mechanizmu
MoNet	Monitorovacia sieť
nariadenie o EUAA	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2303 z 15. decembra 2021 o Agentúre Európskej únie pre azyl a o zrušení nariadenia (EÚ) č. 439/2010
Národný koordinátor	národný koordinátor pre monitorovanie
OOS	organizácie občianskej spoločnosti
RCD (prepracované znenie)	prijímacia smernica – smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/33/EÚ z 26. júna 2013, ktorou sa stanovujú normy pre prijímanie žiadateľov o medzinárodnú ochranu (prepracované znenie)
UNHCR	Úrad Vysokého komisára Organizácie Spojených národov pre utečencov

Vymedzenie pojmov

Na účely metodiky monitorovania:

Metodika monitorovania znamená „spoločnú metodológiu mechanizmu monitorovania, ktorá zahŕňa objektívne kritériá, podľa ktorých sa monitorovanie vykonáva, opis metód, postupov a nástrojov mechanizmu monitorovania, ako sú napríklad praktické opatrenia pre návštevy na mieste vrátane návštev ohlásených krátko vopred, a pravidlá a zásady vytvárania tímov expertov“ (článok 14 ods. 2 nariadenia o EUAA).

Monitorovanie je činnosť vykonávaná v rámci mechanizmu monitorovania, ktorá zahŕňa buď „operačné a technické uplatňovanie všetkých aspektov CEAS členského štátu [monitorovanie krajiny], alebo tematických alebo špecifických aspektov CEAS vo vzťahu ku všetkým členským štátom [tematické monitorovanie], alebo vykonávané z iniciatívy EUAA alebo na žiadosť Komisie, ak existujú vážne obavy týkajúce sa fungovania azylového alebo prijímacieho systému členského štátu [monitorovanie ad hoc]“ (článok 15 ods. 1 nariadenia o EUAA).

Monitorovanie krajiny je monitorovanie, ktoré zahŕňa „operačné a technické uplatňovanie všetkých aspektov CEAS“ v konkrétnom členskom štáte (článok 15 ods. 1 písm. a) nariadenia o EUAA).

Monitorovanie ad hoc je monitorovanie, „keď analýza informácií o azylovej situácii uvedená v článku 5 nariadenia o EUAA vyvoláva vážne obavy v súvislosti s fungovaním azylového alebo prijímacieho systému členského štátu“ a ktoré začne agentúra buď z vlastného podnetu po porade s Komisiou, alebo na žiadosť Komisie (článok 15 ods. 2 nariadenia o EUAA).

Tematické monitorovanie je monitorovanie, ktoré je „zamerané na tematické alebo konkrétne aspekty CEAS so zreteľom na všetky členské štáty“ (článok 15 ods. 1 písm. b) nariadenia o EUAA).

Koordinátor EUAA pre monitorovania je zamestnanec EUAA, ktorý pôsobí ako koordinátor pre krajinu alebo pre tematické monitorovanie.

Národný koordinátor pre monitorovanie je hlavný zástupca členského štátu a jeho náhradník, ktorí zabezpečujú koordináciu počas monitorovania a sú hlavnými kontaktnými osobami pre monitorovaciu sieť.

Program monitorovania je program, v ktorom sa uvádza, „azylové a prijímacie systémy ktorých členských štátov sa majú monitorovať v konkrétnom roku. Programom monitorovania sa zabezpečuje, aby bol každý členský štát monitorovaný aspoň raz za 5-ročné obdobie“ (článok 15 ods. 1 nariadenia o EUAA). Program monitorovania zahŕňa monitorovanie krajín, ako aj tematické monitorovanie.

Monitorovací cyklus je päťročné obdobie, počas ktorého sa monitorovanie krajiny vykonáva aspoň raz v každom členskom štáte (článok 15 ods. 1 nariadenia o EUAA).

Tím expertov znamená tím zriadený na účely monitorovania výkonným riaditeľom, „ktorý pozostáva z expertov z radov vlastných zamestnancov agentúry, z Komisie a v prípade potreby z členských štátov a v úlohe pozorovateľov z UNHCR“ (článok 47 ods. 5 písm. p) nariadenia o EUAA).

Návšteva na mieste je návšteva kontrolovaného členského štátu, ktorú vykonávajú tímy expertov na účely monitorovania (článok 14 ods. 5).

Návšteva ohlásená krátko vopred znamená návštevu na mieste vykonanú na účely monitorovania ad hoc v súlade s článkom 15 ods. 2 nariadenia o EUAA. „Návštevy ohlásené krátko vopred oznámi výkonný riaditeľ dotknutému členskému štátu 72 hodín vopred“ (článok 14 ods. 7 nariadenia o EUAA).

Zoznam expertov je zoznam expertov z členských štátov, ktorý vypracovala a spravuje agentúra na účely mechanizmu monitorovania.

1 Úvod

1.1 Kontext

[V nariadení o EUAA](#)² sa stanovuje vytvorenie mechanizmu monitorovania (články 14 a 15). V tejto súvislosti správna rada EUAA na návrh výkonného riaditeľa a po konzultácii s Európskou komisiou stanoví spoločnú metodiku pre mechanizmus monitorovania.

Na tento účel EUAA v novembri 2022 iniciovala návrh mechanizmu monitorovania v rámci transformačného programu EUAA. S cieľom podporiť prístup založený na spolupráci pri vypracúvaní metodiky bola v marci 2023 zriadená poradná skupina pre monitorovanie (MAG) na účely konzultácií o technických aspektoch mechanizmu monitorovania. Poradná skupina pre monitorovanie, zložená zo zástupcov členských štátov, Európskej komisie („Komisia“) a Vysokého komisára Organizácie Spojených národov pre utečencov (UNHCR) ako pozorovateľa, poskytla spätnú väzbu k návrhom výstupov, a to písomne aj v rámci zasadnutí organizovaných od apríla 2023 do februára 2024.

Metodika stanovuje objektívne kritériá na vykonávanie monitorovania, načrtáva metódy, postupy a nástroje mechanizmu monitorovania, poskytuje rámec na zhromažďovanie a analýzu informácií na účely monitorovania a zaoberá sa procedurálnymi aspektmi, ako sú opatrenia na vykonávanie kontrol na mieste a vytvorenie expertných tímov, spolu s pravidlami a zásadami.

1.2 Účel a rozsah mechanizmu monitorovania

Podľa článku 78 ZEÚ Únia tvorí spoločnú politiku v oblasti azylu, doplnkovej ochrany a dočasnej ochrany s cieľom poskytnúť zodpovedajúce právne postavenie každému štátnemu príslušníkovi tretej krajiny, ktorý potrebuje medzinárodnú ochranu, a zabezpečiť súlad so zásadou non-refoulement. Táto politika musí byť v súlade so Ženevským dohovorom z 28. júla 1951 a Protokolom z 31. januára 1967 týkajúcimi sa právneho postavenia utečencov, ako aj inými príslušnými zmluvami. Cieľom spoločného európskeho azylového systému (CEAS) je vytvoriť spoločný priestor ochrany a solidarity v rámci EÚ zavedením spravodlivých a účinných azylových a prijímacích postupov založených na prísnych normách ochrany, predchádzaním sekundárnym pohybom v rámci Únie alebo ich obmedzovaním a zvyšovaním vzájomnej dôvery medzi členskými štátmi.

EUAA „monitoruje operačné a technické uplatňovanie CEAS s cieľom pomôcť členským štátom pri zvyšovaní účinnosti ich azylových a prijímacích systémov“ (článok 2 ods. 1 písm. q) nariadenia o EUAA).

V nariadení o EUAA (článok 14 ods. 1 a 2) sa agentúre udeľuje mandát na zriadenie:

mechanizmu monitorovania na účely monitorovania operačného a technického uplatňovania CEAS [ďalej len „monitorovanie“] s cieľom predchádzať možným nedostatkom v azylových a prijímacích systémoch členských štátov alebo ich identifikovať

² [Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady \(EÚ\) 2021/2303](#) z 15. decembra 2021 o Agentúre Európskej únie pre azyl a o zrušení nariadenia (EÚ) č. 439/2010.

a posúdiť ich schopnosť a pripravenosť zvládať situácie neprimeraného tlaku s cieľom zvýšiť efektívnosť týchto systémov.

Mechanizmus monitorovania zahŕňa najmä:

system na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadostí o medzinárodnú ochranu stanovený v nariadení (EÚ) č. 604/2013, konania o medzinárodnej ochrane, uplatňovanie kritérií na posúdenie potreby ochrany a typu poskytovanej ochrany, a to aj pokiaľ ide o dodržiavanie základných práv, záruky na ochranu detí a osobitné potreby osôb v zraniteľnej situácii,

dostupnosť a kapacity zamestnancov, pokiaľ ide o preklad a tlmočenie, a kapacity zamestnancov na efektívne vybavovanie a riadenie azylových prípadov vrátane vybavovania odvolaní bez toho, aby bola dotknutá nezávislosť súdnictva, a pri plnom rešpektovaní organizácie súdnictva každého členského štátu,

prijímacie podmienky, kapacitu, infraštruktúru a zariadenie a, v dostupnej miere aj finančné zdroje pre príjem.

Je dôležité poznamenať, že transpozícia ustanovení CEAS do vnútroštátnych právnych predpisov nepatrí do rozsahu pôsobnosti mechanizmu monitorovania EUAA. Komisia zodpovedá za transponovanie právnych predpisov a dodržanie stanovených lehôt. Za to zodpovedá výlučne Európska komisia.

Objektívne kritériá

Monitorovanie sa vykonáva na základe objektívnych kritérií, ktoré sú štruktúrované v súlade s rôznymi ustanoveniami CEAS a sú doplnené súborom kritérií týkajúcich sa pripravenosti a kontingenčného plánovania. Objektívne kritériá sú uvedené v [kapitole 4 Objektívne kritériá](#) tejto metodiky.

Geografický rozsah

Nariadenie o EUAA je záväzná pre všetky členské štáty EÚ³ s výnimkou Dánska. V súlade s odôvodnením 63 sa Dánsko nezúčastňuje na prijatí tohto nariadenia, nie je ním viazané ani nepodlieha jeho uplatňovaniu.

Spolupráca s pridruženými krajinami, a to s Islandom, Lichtenštajnskom, Nórskom a so Švajčiarskom, sa vymedzuje v dohodách uzavretých s Úniou v súlade s odôvodnením 65 a článkom 34 nariadenia o EUAA. Tieto dohody budú obsahovať ustanovenia týkajúce sa účasti na iniciatívach agentúry, finančných príspevkov, účasti na zasadnutiach správnej rady a zamestnancov.

³ Členské štáty: Belgicko, Bulharsko, Cyprus, Česká republika, Dánsko, Estónsko, Fínsko, Francúzsko, Grécko, Holandsko, Chorvátsko, Írsko, Litva, Lotyšsko, Luxembursko, Maďarsko, Malta, Nemecko, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko, Španielsko, Švédsko, Taliansko.

Nadobudnutie účinnosti

V súlade s článkom 73 nariadenia o EUAA sa ustanovenia nariadenia týkajúce sa mechanizmu monitorovania začnú uplatňovať 31. decembra 2023 a opatrenia nadväzujúce na monitorovanie sa spočiatku obmedzia na poskytnutie zistení dotknutému členskému štátu na pripomienkovanie.

Nadobudnutie účinnosti druhej fázy monitorovania vrátane vypracovania a predloženia odporúčaní na prijatie správnu radou, postúpenia odporúčaní Európskemu parlamentu a informovania Európskej komisie o vykonávaní odporúčaní a prípadných ďalších eskaláciách, ak odporúčania nebudú rešpektované, je podmienené nahradením nariadenia (EÚ) č. 604/2013 (dublinského nariadenia III). Európska komisia agentúre EUAA oznámila, že nahradenie sa má chápať ako dátum začatia uplatňovania nariadenia, ktorým sa nahrádza dublinské nariadenie III.

2 Hlavné zásady

V súlade s nariadením o EUAA (odôvodnenie 20 a článok 14) sa mechanizmus monitorovania EUAA riadi týmito zásadami.

Orientácia na budúcnosť

Monitorovanie je orientované na budúcnosť, má prevenčný charakter a zameriava sa na súčasné i nadchádzajúce výzvy, pokiaľ ide o formulovanie potrieb na zlepšenie celkového fungovania azylových a prijímacích systémov a pokiaľ ide o posúdenie schopnosti a pripravenosti členských štátov zvládnuť situácie neprimeraného tlaku. V rámci monitorovania sa vyhodnocuje, či sú opatrenia zavedené členskými štátmi vhodné na daný účel, s cieľom predchádzať nedostatkom a pripraviť sa na situácie so zvýšeným alebo neprimeraným tlakom.

Počas monitorovania sa identifikujú aj osvedčené postupy, ktoré sa sprístupnia aj všetkým ostatným členským štátom.

Všetky odporúčania, ktoré sa odvodujú zo zistení, musia byť konkrétne a realistické, pričom sa zohľadní skutočná situácia a okolnosti v dotknutom členskom štáte a požiadavky vyplývajúce z CEAS a *okrem iného* pomoc agentúry EUAA.

Komplexnosť a vhodnosť

Monitorovanie je „komplexné“ (odôvodnenie 20 nariadenia o EUAA). Zahŕňa všetky aspekty CEAS, pričom okrem iného zohľadňuje dodržiavanie základných práv, záruky ochrany dieťaťa a osobitné potreby osôb v zraniteľnej situácii.

Všetky posúdenia sa vykonávajú na základe súboru vopred vymedzených objektívnych kritérií (pozri [kapitulu 4 Objektívne kritériá](#)). Objektívne kritériá komplexne pokrývajú rôzne oblasti CEAS. Mechanizmus monitorovania bude v rámci svojho komplexného rámca uprednostňovať všetky prípadné nedostatky, ktoré majú väčší vplyv na operačné a technické uplatňovanie CEAS, aby sa zabezpečila relevantnosť zistení zameraných na súčasné a potenciálne výzvy. Prioritou je najmä posúdenie zistení, ktoré majú väčší vplyv na:

1. účinnosť a efektívnosť azylových a prijímacích systémov na vnútroštátnej úrovni⁴ (individuálne, nestranné a spravodlivé posúdenie žiadosti v primeranom časovom rámci),
2. pripravenosť na riadenie situácií neprimeraného tlaku na vnútroštátnej úrovni,
3. fungovanie CEAS ako celku v súvislosti s možnými nedostatkami zistenými v skúmanom členskom štáte,
4. základné práva dotknutých osôb, záruky ochrany detí a osobitné potreby osôb v zraniteľnej situácii.

⁴ V celej metodike pojem „vnútroštátna úroveň“ zahŕňa všetky úrovne vnútroštátnej organizácie: ústredné, federálne, regionálne a miestne orgány v závislosti od ich príslušného mandátu, pokiaľ ide o vykonávanie CEAS.

Do právomoci členského štátu rozhodovať o individuálnych žiadostiach o medzinárodnú ochranu sa nezasahuje.

Spolupráca a transparentnosť

Monitorovanie sa vykonáva pri plnej transparentnosti a v úzkej spolupráci s dotknutým členským štátom, pričom sa zabezpečí, aby boli členské štáty pravidelne informované o rozsahu, činnostiach, zisteniach monitorovania a informáciách, na ktorých sú tieto zistenia založené. V súlade s článkom 14 ods. 7 nariadenia o EUAA členský štát „spolupracuje s agentúrou, a to aj sprostredkovaním akejkoľvek návštevy na mieste vykonávanej na účely monitorovania“. To zahŕňa najmä zabezpečenie prístupu monitorovacieho tímu k požadovaným informáciám, kľúčovým osobám a príslušným miestam v súlade s objektívnymi kritériami. Zistenia z monitorovania sa poskytnú dotknutému členskému štátu na pripomienkovanie v súlade s článkom 15 ods. 3 nariadenia o EUAA.

Objektívnosť a primeranosť

Zistenia z monitorovania agentúrou sa zakladajú na dôkazoch, informácie sa zhromažďujú systematickým spôsobom a zo širokej škály zdrojov vymedzených v metodike. Predchádza tomu analýza veľkého objemu kvalitatívnych a kvantitatívnych informácií od rôznych zainteresovaných strán v súlade s nariadením, aby sa zabezpečil úplný, vyvážený a objektívny prístup. Informácie sa zbierajú a dôkladne skúmajú na základe vopred stanovených objektívnych kritérií „zohľadňujúc operačné normy, ukazovatele, usmernenia a najlepšie postupy“, ktoré vypracuje agentúra (článok 13 ods. 6 nariadenia o EUAA).

Pokiaľ ide o údaje o členských štátoch, agentúra sa v maximálnej miere usiluje využiť informácie, ktoré má k dispozícii, aby sa zabránilo duplicite žiadostí. Získané informácie sa zhromažďujú, analyzujú, overujú v spolupráci s členským štátom a kriticky posúdia v súlade s metodikou.

3 Proces monitorovania

Spoločná metodika monitorovania je štruktúrovaná na základe jedného celkového procesu, ktorý sa vzťahuje na všetky typy monitorovania, ako je uvedené v tomto dokumente.

3.1 Druhy monitorovania

Mechanizmus monitorovania agentúry tvoria tri druhy monitorovacej činnosti podľa zamerania.

- **Monitorovanie krajiny** zahŕňa operačné a technické uplatňovanie všetkých aspektov CEAS v každom členskom štáte (článok 14 a článok 15 ods. 1 písm. a)),
- **Tematické monitorovanie** pokrývajúcce tematické alebo špecifické aspekty CEAS vo všetkých členských štátoch (odôvodnenie 22, článok 15 ods. 1 písm. b));
- **Monitorovanie ad hoc**, ak analýza informácií o azylovej situácii uvedená v článku 5 vzbudzuje vážne obavy týkajúce sa fungovania azylového alebo prijímacieho systému členského štátu. V takom prípade začne agentúra monitorovanie, či už z vlastného podnetu po konzultácii s Komisiou alebo na žiadosť Komisie (článok 15 ods. 2).

3.2 Fázy monitorovania

S cieľom umožniť efektívne plánovanie a organizáciu je každé monitorovanie rozdelené do piatich hlavných fáz, ktoré sú uvedené nižšie. V prípade tematických a ad hoc monitorovacích činností sa môžu vyžadovať úpravy v súlade so zásadou proporcionality.

Obrázok 1. Fázy monitorovania

Zdroj: EUAA

Prípravná fáza: Vykonajú sa všetky potrebné prípravy na zabezpečenie včasnej organizácie monitorovania vrátane zhromažďovania informácií a organizácie návštevy na mieste. Informácie sa zbierajú v súlade s rámcom na zhromažďovanie informácií (pozri [kapitolu 5 Rámec na zhromažďovanie a analýzu informácií](#)). Členský štát je informovaný o rozsahu monitorovania a dostane oficiálnu žiadosť o predloženie informácií prostredníctvom **monitorovacieho dotazníka členského štátu** (pozri [6.1 Dotazník členského štátu](#)) a o podklady na analýzu vzorky prípadov (pozri [6.2 Vzorka prípadov](#)). Na jednoduchšie vyplnenie dotazníka agentúra pripojí ku každej otázke zdroje a čo najviac relevantných informácií, ktoré už má k dispozícii, a to pri plnom rešpektovaní rámca na zhromažďovanie informácií.

Členský štát bude môcť pri odpovedi na otázku odkazovať na dostupné informácie, a to buď doplnením, opravou, alebo aktualizáciou, alebo potvrdením platnosti informácií. Príslušné informácie sa zhromažďujú od všetkých zainteresovaných strán.

Uskutočnia sa prípravy sa zostavenie tímu expertov (pozri 8.1 Pravidlá a zásady zostavovania tímov expertov).

Konsolidácia informácií a ich analýza: všetky prijaté informácie sa konsolidujú a analyzujú vzhľadom na organizáciu návštevy na mieste (pozri kapitulu 5 Rámec na zhromažďovanie a analýzu informácií). S členským štátom sa konzultuje o návrhu programu návštevy na mieste. Zorganizuje sa prípravné stretnutie na ďalšiu výmenu informácií o praktických otázkach týkajúcich sa návštevy na mieste.

Návšteva na mieste: Agentúra môže na účely monitorovania vykonávať návštevy na mieste. Agentúra vykonáva návštevy ohlásené krátko vopred len na účely článku 15 ods. 2. Počas návštevy na mieste tím expertov posúdi operačné a technické uplatňovanie CEAS v dotknutom členskom štáte na základe systematického zhromažďovania a dôkladnej analýzy príslušných informácií (pozri 8.2 Praktické opatrenia týkajúce sa návštevy na mieste). Priemerná dĺžka návštevy na mieste sa môže pohybovať od jedného do desiatich pracovných dní v závislosti od rozsahu monitorovania. Členský štát spolupracuje s agentúrou a podporuje tím expertov pri plnení jeho mandátu, aby sa posúdili procesy a činnosti v oblastiach, ktoré sa majú monitorovať, v súlade s nariadením o EUAA.

Zhrnutie zistení: Výkonný riaditeľ postúpi zistenia z monitorovania členskému štátu na pripomienkovanie, v prípade potreby uvedie body, ktoré si vyžadujú zlepšenie (pozri 7.2 Zistenia).

Vypracovanie odporúčaní a nadväzné opatrenia (po aktivácii): Výkonný riaditeľ na základe zistení, po zohľadnení pripomienok dotknutého členského štátu a po porade s Komisiou vypracuje návrh odporúčaní. Výkonný riaditeľ postúpi návrh odporúčaní dotknutému členskému štátu na pripomienkovanie (pozri 7.3 Odporúčania).

Obrázok 2. Fázy a časový harmonogram monitorovania

	1. Prípravná fáza	2. Konsolidácia informácií a predbežné hodnotenie	3. Návšteva na mieste – hodnotenie	4. Zhrnutie zistení	5. Vypracovanie odporúčaní a nadväzné opatrenia
Harmonogram	Mesiac 0 – 3	Mesiac 3 – 5,5	Mesiac 5,5 – 6	Mesiac 6 – 7,5	Mesiac 7,5 – 9
Opis	<p>Vykonajú sa všetky potrebné prípravné kroky na zabezpečenie včasnej organizácie monitorovania, ako aj zberu informácií od všetkých zainteresovaných strán.</p> <p>Zašle sa oficiálna žiadosť členskému štátu.</p>	<p>Skonsolidujú sa informácie. Identifikujú sa nedostatky a vykoná sa analýza, aby sa tímom expertov poskytli štruktúrované informácie.</p> <p>Uskutoční sa prípravné stretnutie s členským štátom.</p>	<p>Tím expertov uskutoční návštevu na mieste, kde sa to vyžaduje, a vykoná príslušné posúdenie.</p>	<p>Výkonný riaditeľ zašle zistenia z monitorovania dotknutému členskému štátu na pripomienkovanie. Správa sa sfinalizuje.</p>	<p>Odporúčania sa vypracujú a sfinalizujú podľa článku 15.</p>

Zdroj: EUAA

3.3 Aktéri, úlohy a zodpovednosti

V nariadení o EUAA sa vymedzujú úlohy a povinnosti všetkých zainteresovaných strán, pokiaľ ide o mechanizmus monitorovania.

EUAA

Povinnosti **výkonného riaditeľa EUAA** sú vymedzené v rôznych právnych ustanoveniach. Výkonný riaditeľ zostavuje tímy expertov na účely monitorovania, iniciuje monitorovanie v súlade s článkom 15 ods. 2 a predkladá zistenia a návrhy odporúčaní dotknutému členskému štátu a následne správnej rade (článok 47 ods. 5 písm. p) až r). Výkonný riaditeľ informuje dotknuté členské štáty o každej návšteve v dostatočnom predstihu. V prípade návštev ohlásených krátko vopred výkonný riaditeľ informuje dotknutý členský štát 72 hodín vopred (článok 15 ods. 7).

Agentúra dohliada na proces monitorovania a následné činnosti. V rámci agentúry je na vykonávanie príslušných úloh určené špecializované oddelenie (**oddelenie monitorovania**).

Styční úradníci EUAA budú pracovať v členských štátoch. V nariadení o EUAA sa stanovuje, že **styční úradníci** pravidelne predkladajú výkonnému riaditeľovi správy o azylovej situácii v dotknutom členskom štáte a o jeho schopnosti účinne riadiť svoje azylové a prijímacie systémy. Ak správy styčného úradníka adresované výkonnému riaditeľovi vzbudzujú obavy z hľadiska jedného alebo viacerých aspektov relevantných pre dotknutý členský štát, tieto správy sa zohľadnia na účely monitorovacieho mechanizmu a postúpia sa dotknutému členskému štátu (článok 7 ods. 4).

Správna rada EUAA na návrh výkonného riaditeľa a po konzultácii s Komisiou stanoví spoločnú metodiku mechanizmu monitorovania (článok 14 ods. 1), program monitorovania (článok 15 ods. 1) a po vykonaní monitorovania vypracuje odporúčania (článok 15 ods. 4).

Európska komisia

Komisia úzko spolupracuje s agentúrou pri zriadení mechanizmu monitorovania (článok 14 ods. 1). Komisia sa okrem iného zúčastňuje na práci tímu expertov (článok 47 ods. 5 písm. p)) a agentúra s ňou konzultuje o metodike, programe a pri vypracúvaní návrhov odporúčaní. „Keď analýza informácií o azylovej situácii uvedená v článku 5 nariadenia vyvoláva vážne obavy v súvislosti s fungovaním azylového alebo prijímacieho systému členského štátu, agentúra iniciuje monitorovanie buď z vlastnej iniciatívy po porade s Komisiou, alebo na žiadosť Komisie.“ (Článok 15 ods. 2) Ak členský štát nevykonáva opatrenia uvedené v odporúčaniach agentúry, Komisia je zodpovedná za ďalšie následné opatrenia (článok 15 ods. 5 – 7).

Členské štáty

Metodika monitorovania je založená na prístupe založenom na spolupráci medzi agentúrou EUAA a členskými štátmi EÚ. Členské štáty na žiadosť agentúry poskytnú agentúre informácie o aspektoch CEAS, na ktoré sa vzťahuje mechanizmus monitorovania, ako aj o ich kontingenčnom plánovaní v súvislosti s opatreniami, ktoré sa majú prijať na riešenie možného neprimeraného tlaku na ich azylový alebo prijímací systém (článok 14 ods. 6).

V nariadení sa predpokladá, že experti z členských štátov sa v prípade potreby zapoja do tímov expertov (článok 47 ods. 5 písm. p).

Členské štáty spolupracujú s agentúrou, a to aj tak, že uľahčujú akúkoľvek návštevu na mieste vykonanú na účely monitorovania. Členské štáty predložia pripomienky k zisteniam a odporúčaniam.

Po schválení metodiky bude zriadená **monitorovacia sieť (MoNet)** zložená z národných koordinátorov monitorovania (pozri [13 Úloha monitorovacej siete](#)).

Národný koordinátor pre monitorovanie (ďalej len „národný koordinátor“) pôsobí ako koordinátor členského štátu a hlavná kontaktná osoba pre monitorovanie, pokiaľ ide o zber informácií, komunikáciu s vnútroštátnymi orgánmi a zúčastnenými partnermi a opatrenia nadväzujúce na zistenia a odporúčania. Národný koordinátor spolupracuje s EUAA pri príprave návštev na mieste, v prípade potreby spolupracuje s príslušnými orgánmi a/alebo organizáciami s cieľom identifikovať príslušných zamestnancov, zabezpečiť prístup do priestorov a na iné miesta, ako sa uvádza v programe návštevy, a uľahčuje všetky praktické opatrenia (pozri [8.2 Praktické opatrenia týkajúce sa návštevy na mieste](#)). Národný koordinátor môže sprevádzať tím expertov. Národný koordinátor sa zúčastňuje na stretnutiach s vnútroštátnymi orgánmi. Náhradníka národného koordinátora môže vymenovať členský štát.

UNHCR

Vysoký komisár Organizácie Spojených národov pre utečencov (UNHCR) je súčasťou monitorovacieho tímu ako pozorovateľ (odôvodnenie 24). UNHCR sa tiež výslovne uvádza ako zdroj informácií v súvislosti so zhromažďovaním informácií na účely monitorovacieho mechanizmu (článok 14 ods. 4).

4 Objektívne kritériá

EUAA vykonáva monitorovanie na základe objektívnych kritérií, ktoré sú nastavené na získanie **očakávaných výsledkov** operačného a technického uplatňovania každého aspektu CEAS vzhľadom na celkové ciele mechanizmu monitorovania agentúrou.

Objektívne kritériá sú vypracované v súlade s rôznymi ustanoveniami CEAS a sú doplnené súborom kritérií týkajúcich sa kontingenčného plánovania a pripravenosti na nepredvídané udalosti. Zahŕňajú všeobecné kritériá, ktoré sa týkajú všetkých oblastí CEAS (prijímací systém, konanie o azyle a dublinské konanie, odvolacie konania, v ktorých sa plne rešpektuje nezávislosť súdnictva) a kontingenčného plánovania a pripravenosti pre prípad nepredvídaných udalostí, ako aj tri súbory osobitných kritérií pre jednotlivé oblasti.

Objektívne kritériá sú formulované na **makroúrovni**, najmä s cieľom zohľadniť špecifiká vnútroštátnych systémov a kontext a poskytnúť členským štátom prehľad o tom, **ktoré operačné procesy** sa budú monitorovať. Objektívne kritériá sa musia vykladať spolu s právnymi ustanoveniami CEAS a v prípade neistoty má vždy prevahu právny text CEAS a jeho výklad Súdnym dvorom EÚ. Všetky objektívne kritériá sa budú posudzovať z hľadiska dodržiavania **základných práv** vrátane nediskriminácie, rešpektovania súkromného a rodinného života a ochrany dieťaťa a prvoradého zohľadnenia najlepších záujmov dieťaťa.

V prípade právnych zmien v systéme CEAS môže byť potrebné, aby správna rada EUAA preskúmala objektívne kritériá.

Objektívne kritériá sú zoskupené do príslušných tematických oblastí a zodpovedajúcim spôsobom kódované.

4.1 Všeobecné objektívne kritériá

Prvé dva súbory objektívnych kritérií sú **zastrešujúce**: týkajú sa všetkých oblastí CEAS a budú sa uplatňovať prierezovým spôsobom vo všetkých procesoch.

Inštitucionálny rámec

OVR1. Členské štáty zriadili fungujúce azylové a prijímacie systémy vrátane **administratívnych štruktúr a postupov** určených na zabezpečenie konzistentného a spoľahlivého plnenia a udržiavania objektívnych kritérií vrátane príslušných usmernení, mechanizmov dohľadu a účinných mechanizmov zabezpečenia kvality.

OVR2. **Procesy v oblasti azylu a príjmu sú organizované efektívne** odstránením nadbytočných alebo duplicitných úkonov, optimalizáciou využívania existujúcich odborných znalostí a zdrojov, minimalizáciou nedostatkov, podporované funkčným systémom spravovania prípadov a primeraným využívaním digitálnych podporných nástrojov s cieľom zabezpečiť, aby procesy reagovali na meniace sa okolnosti a mohli byť rozšírené v časoch zvýšeného prílevu.

- OVR3. Počas celého konania o azyle vrátane fázy odvolania a v prijímacom systéme sú k dispozícii dostatočné a primerané **personálne kapacity** na efektívne riešenie a riadenie prípadov a poskytovanie primeraných prijímacích podmienok s jasným opisom úloh a povinností, opatrení na podporu dobrých podmienok pre zamestnancov a účinných postupov na odhaľovanie akýchkoľvek možných prekážok alebo nedostatku kapacity.
- OVR4. Zamestnanci orgánov alebo subjektov zodpovedných za vykonávanie jedného alebo viacerých aspektov CEAS majú **požadované kompetencie** relevantné pre ich povinnosti/úlohy a funkcie, a to aj prostredníctvom zabezpečenia potrebnej a primeranej odbornej prípravy a profesijného rozvoja, ktoré boli v prípade potreby vypracované na základe európskeho vzdelávacieho programu v oblasti azylu a s náležitou pozornosťou venovanou základným právam, osobitným procesným potrebám a prijímacím potrebám a najlepším záujmom dieťaťa.
- OVR5. Azylové a prijímacie systémy sa organizujú a vykonávajú pri plnom rešpektovaní zásady **dôvernosti**, ako je vymedzená vo vnútroštátnom práve, a v súlade s príslušnými právnymi predpismi o ochrane údajov.
- OVR6. Počas celého azylového konania a prijímacieho konania sa spoľahlivo identifikujú žiadatelia v zraniteľnej situácii, zohľadnia sa ich **osobitné procesné a prijímacie potreby** a kvalifikovaný a vyškolený personál na ne včas primerane reaguje, aby žiadatelia v zraniteľnej situácii mohli v plnej miere využívať svoje práva a plniť povinnosti vyplývajúce z CEAS.
- OVR7. **Maloletým osobám bez sprievodu** sa včas a prípadne ešte pred osobným pohovorom poskytne kvalifikovaný zástupca, ktorý zastupuje dieťa a pomáha mu v konaní o azyle a v prijímacom systéme v súlade s jeho najlepšimi záujmami. Poskytovanie prijímacích podmienok a posudzovanie žiadosti o medzinárodnú ochranu vykonávajú zamestnanci, ktorí majú potrebné znalosti o osobitných procedurálnych a prijímacích potrebách detí, pričom v prvom rade zohľadňujú najlepší záujem dieťaťa.
- OVR8. Vo všetkých príslušných krokoch konania o azyle a v kontexte prijímacieho systému žiadateľ včas dostáva potrebné **informácie** o konaniach a ich právach a povinnostiach. Informácie sa poskytujú písomne a v prípade potreby v ústnej forme v jazyku, ktorému žiadateľ rozumie alebo o ktorom sa odôvodnene predpokladá, že mu žiadateľ rozumie, a sú prispôsobené osobitným procesným potrebám a potrebám žiadateľa pri prijímaní.
- OVR9. Prístup žiadateľov k **účinnému opravnému prostriedku**, okrem iného proti rozhodnutiu o žiadosti o medzinárodnú ochranu vrátane rozhodnutia o odňatí medzinárodnej ochrany alebo zamietnutí opätovného začatia preskúmania, rozhodnutiu o transfere podľa dublinského nariadenia, rozhodnutiu o zamietnutí, obmedzení alebo ukončení práva na prijatie a rozhodnutia o zaistení žiadateľov, je zabezpečený prostredníctvom potrebných právnych a procesných informácií poskytnutých žiadateľovi o odvolacom konaní, prístupu k právnej pomoci a zastupovaniu a včasných odvolacích konaní.

Kapacita a pripravenosť na riadenie situácií s neúmerným tlakom

- COP1. **V kontingenčných plánoch**, určených pre azylové a prijímacie systémy, sa špecifikujú rôzne scenáre neprimeraného tlaku. Pre každý scenár sa identifikujú spúšťače včasného varovania, poskytne sa stratégia reakcie a súbor opatrení, ktoré sa majú prijať,

- zodpovedajúce zodpovedné subjekty a časové rámce, najmä opatrenia umožňujúce rýchle posúdenie potrieb, a rýchle nasadenie primeraného personálu a zdrojov.
- COP2. Na miestnej, regionálnej alebo ústrednej štátnej úrovni je zavedený **mechanizmus dohľadu**, ktorý umožňuje včasné varovanie a včasnú aktiváciu príslušných opatrení plánu pre prípad nepredvídaných udalostí s jasne vymedzenými úlohami a zodpovednosťami za zber a hodnotenie údajov a šírenie zistení príslušným zainteresovaným stranám.
- COP3. S kontingenčnými plánmi sú oboznámení všetci zodpovední aktéri v rámci /hierarchii riadenia migrácie a rešpektujú ich. Tieto plány obsahujú **jasný mechanizmus rozhodovania a koordinácie** medzi všetkými príslušnými internými a externými zainteresovanými stranami a sú pravidelne vyhodnocované a aktualizované.
- COP4. **Sú zavedené mechanizmy na rozšírenie prijímacej kapacity vrátane** operačných postupov na vytvorenie dodatočnej prijímacej kapacity s cieľom rýchlo ubytovať žiadateľov za primeraných prijímacích podmienok.
- COP5. Zavádzajú sa záruky na zabezpečenie toho, aby sa **osobitné procesné potreby a potreby pri prijímaní** identifikovali, posudzovali a aby sa reagovalo na ne aj v situáciách neprimeraného tlaku.

4.2 Osobitné objektívne kritériá pre jednotlivé oblasti

Osobitné kritériá pre jednotlivé oblasti sa vzťahujú na konkrétne oblasti CEAS:

Konanie o azyle

- ASY1. Osoby, ktoré chcú požiadať o azyl, majú účinný a včasný **prístup ku konaniu o azyle** vrátane rýchlej a kompletnej registrácie všetkých žiadostí o medzinárodnú ochranu, ktorá je podľa potreby podporená poskytovaním informácií, prístupom k poradenstvu, potrebným tlmočením a vydaním dokladu potvrdzujúceho postavenie žiadateľa.
- ASY2. Podľa možnosti sa spoľahlivo overí **totožnosť žiadateľov** vrátane ich štátnej príslušnosti alebo stavu bez štátnej príslušnosti, pričom sa zohľadnia odlišné situácie v krajinách pôvodu a možné chýbajúce doklady totožnosti.
- ASY3. Žiadateľom sa ponúka dostatočná možnosť zdôvodniť svoju žiadosť prostredníctvom **osobného pohovoru** v jazyku, ktorému žiadateľ rozumie, a ktorý sa vedie pri plnom rešpektovaní zásady dôvernosti, prostredníctvom vhodných techník pohovoru a na záver sa vyhotoví úplná, spoľahlivá a vecná správa alebo prepis pohovoru.
- ASY4. **Pohovory s deťmi** sa vykonávajú spôsobom vhodným pre dieťa, pričom sa v prvom rade zohľadňuje najlepší záujem dieťaťa.
- ASY5. Rozhodovači v konaniach o udelenie medzinárodnej ochrany zodpovední za posudzovanie žiadostí majú prístup k relevantným, spoľahlivým a aktuálnym **informáciám o krajine pôvodu** a k **odbornému poradenstvu** vrátane psychologických a lekárskejších otázok a otázok týkajúcich sa osobitných procesných záruk.
- ASY6. Preskúmanie sa uzavrie **odôvodneným rozhodnutím** alebo, v prípade kladného rozhodnutia, odôvodneným stanoviskom založeným na primeranom posúdení dôkazov a posúdení rizika všetkých akceptovaných podstatných skutočností a dôkladným právnym posúdením, pričom sa zohľadnia individuálne okolnosti žiadateľa, situácia v krajine pôvodu alebo bezpečnej tretej krajine v čase rozhodovania a príslušná spoločná analýza a usmernenia EUAA.
- ASY7. V prípade potreby sa vykoná dostatočné preskúmanie a posúdenie **aspektov vylúčenia** s podporou účinnej spolupráce s orgánmi presadzovania práva rešpektujúc dôvernú azylového konania.
- ASY8. Preskúmanie sa ukončí včas prostredníctvom riadne oznámeného rozhodnutia.
- ASY9. **Konania o prípustnosti, skrátené konania a/alebo konania na hraniciach** sa v prípade potreby účinne vykonávajú v stanovených časových rámcoch, pričom sa v plnej miere rešpektujú procesné záruky, a to aj zabezpečením vhodných lokalít a zariadení.
- ASY10. Ak sa vyskytnú náznaky dôvodov na prehodnotenie **platnosti poskytnutej medzinárodnej ochrany**, tieto skutočnosti sa účinne identifikujú a posúdia so zreteľom na procesné záruky osôb, ktorým sa poskytla ochrana.

Prijímacie podmienky

- REC1. Žiadatelia majú buď vo forme vecných alebo finančných príspevkov, alebo poukážok, alebo ako kombináciu týchto troch možností prístup k dostatočnému a primeranému **bývaniu**,

- potravinám a oblečení a iným základným nepotravinovým položkám**, pričom sa náležite zohľadňujú ich osobitné potreby vrátane potrieb detí.
- REC2. **Prideľovanie prijímacích miest** žiadateľom sa uskutočňuje bez zbytočných prietahov, pričom sa zohľadňujú individuálne okolnosti žiadateľa, dodržiavanie zásady celistvosti rodiny a najlepšie záujmy dieťaťa.
- REC3. Prijímacie zariadenia umožňujú žiadateľom **primeranú životnú úroveň** zohľadňujúc ich osobitné potreby pri prijímaní vrátane dostatočného priestoru, priestoru na hranie pre deti a hygienických zariadení, pričom sa rešpektuje súkromný a rodinný život a sloboda pohybu.
- REC4. Príslušné orgány uľahčujú žiadateľom prístup k **základným právam a službám**, vrátane vzdelávania, prístupu na trh práce (ak na to majú nárok) a potrebnej zdravotnej starostlivosti.
- REC5. Prijímacie zariadenia sú **účinne riadené**, a to aj prostredníctvom domového poriadku, kódexu správania pre zamestnancov a fungujúceho mechanizmu na podávanie sťažností.
- REC6. Prijímajúce orgány majú **dohľad** nad úrovňou poskytovaných prijímacích podmienok a v prípade potreby zabezpečujú prijatie účinných následných opatrení.
- REC7. Sú k dispozícii **dostatočné kapacity**, infraštruktúra, vybavenie a finančné zdroje na zabezpečenie požadovanej úrovne prijímacích podmienok pre všetkých žiadateľov.
- REC8. Sú zavedené **primerané bezpečnostné opatrenia** pre žiadateľov a prevádzkovateľov v prijímacích zariadeniach vrátane účinného riadenia kritických incidentov, pričom osobitná pozornosť sa venuje ženám, deťom a osobám, pre ktoré môže existovať bezpečnostné riziko vzhľadom na ich osobitný pôvod alebo profil.
- REC9. Žiadatelia majú prístup k **právnemu a v prípade potreby aj k psychosociálnemu zdravotnému poradenstvu**.
- REC10. K **zniženiu úrovne materiálnych prijímacích podmienok** žiadateľov pod normy prijímacej smernice (prepracované znenie) sa pristupuje výnimočne, čo sa riadne odôvodní, zdokumentuje a realizuje na čo najkratšie obdobie a v každom prípade zostanú pokryté základné potreby.
- REC11. Rozhodnutia o **obmedzení alebo zrušení materiálnych prijímacích podmienok** sú výnimočné, riadne odôvodnené, primerané účelu a prijaté pri plnom rešpektovaní procesných záruk.
- REC12. **Využitie možnosti zaistenia** sa vykonáva v prípade potreby len ako krajné opatrenie, pričom sa v prípade možnosti využijú alternatívy k zaisteniu. Rozhodnutia o zaistení sú založené len na individuálnom posúdení situácie žiadateľov podľa prijímacej smernice (prepracované znenie) v súlade s procesnými zárukami, pričom sa zohľadňujú osobitné potreby osôb v zraniteľnej situácii, najmä detí. Zaistenie sa uskutočňuje pri plnom rešpektovaní podmienok zaistenia.

Určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu.

- DUB1. **Potenciálne dublinské prípady sú spoľahlivo identifikované**, čo sa podporuje včasným snímaním a zasielaním odtlačkov prstov do systému Eurodac pri plnom rešpektovaní ochrany osobných údajov a aktualizáciou systému Eurodac po udelení medzinárodnej ochrany, transferov, vyhostení z územia a po uplatnení doložky o práve vlastného uváženia.

DUB2. Dublinské konanie poskytuje dotknutým osobám účinnú možnosť predložiť relevantné informácie vrátane informácií o rodinných a závislých vzťahoch, a to aj prostredníctvom **osobného pohovoru**, pokiaľ sa neuplatňuje jeden z dôvodov opomenutia, vedeného v jazyku, ktorému osoba rozumie alebo o ktorom sa odôvodnene predpokladá, že mu rozumie, a v ktorom je schopná komunikovať.

DUB3. **Celistvosť rodiny** je zabezpečená počas celého dublinského konania, a najmä sa prijímajú vhodné opatrenia na identifikáciu rodinných príslušníkov detí bez sprievodu v iných členských štátoch s cieľom ich zlúčenia v súlade s procesnými zárukami a pri rešpektovaní najlepšieho záujmu dieťaťa.

DUB4. Vykoná sa **úplné posúdenie** s cieľom určiť zodpovedný členský štát, pričom sa zväžia všetky dostupné informácie a predložené dôkazy a zohľadnia sa osobné okolnosti žiadateľa a potenciálne riziko neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania v zodpovednom členskom štáte.

DUB5. Je zavedený systém spravovania prípadov, ktorý umožňuje efektívne spracovanie dožiadaní o prevzatie, dožiadaní o prijatie späť a dožiadaní o informácie, odpovedí a oznámení vrátane **dohľadu a účinných následných opatrení** v nadväznosti na platné lehoty počas postupu preskúmania.

DUB6. Transfery z a do členského štátu prebiehajú účinne. Na zabezpečenie účinného vykonávania dublinských transferov je vyčlenený dostatočný počet vhodne vyškolených pracovníkov na prípravu a organizáciu dublinských transferov, ako aj **primerané kapacity na letiskách a hraničných priechodoch**.

5 Rámec na zhromažďovanie a analýzu informácií

Rozsah zhromažďovania a analýzy informácií na účely monitorovania zahŕňa všetky aspekty operačného a technického uplatňovania systému CEAS, ako sa uvádza v objektívnych kritériách (pozri [kapitulu 4 Objektívne kritériá](#)), s cieľom zabezpečiť úplný, vyvážený a objektívny prístup⁵.

5.1 Kľúčové prvky zhromažďovania a analýzy informácií

Zhromažďovanie a analýza informácií sú základom každého monitorovania.

Na zabezpečenie komplexného a spoľahlivého procesu zberu informácií je potrebné **prehľadné a komplexné mapovanie** príslušných aktérov a organizácií na národnej úrovni. Na tento účel bude EUAA zohľadňovať prebiehajúcu prácu, napr. na základe tematických sietí EUAA, styčných úradníkov (pozri vyššie [3.3 Aktéri, úlohy a zodpovednosti](#)), pracovníkov EUAA pre základné práva, situačnú informovanosť, odbornú prípravu a operačné činnosti atď. V prípade potreby môže EUAA konzultovať členské štáty s cieľom určiť príslušné zainteresované strany.

EUAA bude ďalej rozvíjať a udržiavať kontakty s príslušnými zainteresovanými stranami, ktoré sú nevyhnutné pre účinné vykonávanie monitorovacieho mechanizmu, a to vnútroštátnymi orgánmi a inštitúciami, a príslušnými medzivládnyimi organizáciami alebo orgánmi prítomnými v tejto oblasti.

Zhromažďovanie informácií na účely monitorovania by malo byť **cielené, konkrétne, aktuálne a včasné** na základe konkrétnych harmonogramov. Na tento účel bude EUAA pred každým monitorovaním informovať dotknutý členský štát, ako aj ďalšie zainteresované strany, o očakávanom procese zhromažďovania informácií, rozsahu, vzoroch a harmonogramoch.

EUAA skúma, porovnáva a starostlivo overuje všetky informácie získané všetkými zainteresovanými stranami. Počas zhromažďovania informácií **sa všetky informácie posudzujú a vyhodnocujú** z hľadiska

- objektívnosti
- relevantnosti
- konzistentnosti, presnosti a precíznosti,
- platnosti a kvality tak, že sa informácie overia, potvrdia a vyvážia podľa iných zdrojov,

zabezpečenia komplexnosti každej následnej analýzy a zistení.

Informácie zozbierané na účely monitorovania môžu zahŕňať kvalitatívne a kvantitatívne údaje, judikatúru, ako aj vzorku jednotlivých prípadov na posúdenie vzorky prípadov - bez toho, aby bola dotknutá právomoc členského štátu v oblasti individuálneho rozhodovacieho procesu (pozri konkrétne [6.2 Vzorka prípadov](#)). Na jednoduchšie vyplnenie dotazníka agentúra pripojí ku každej otázke zdroje a čo najviac relevantných informácií, ktoré už má k dispozícii, a to pri plnom rešpektovaní rámca na zhromažďovanie informácií. Členský štát bude môcť pri odpovedi na otázku odkazovať na dostupné informácie, a to buď doplnením, opravou, alebo aktualizáciou, alebo potvrdením platnosti informácií.

⁵ Pozri tiež Európsky ombudsman, <https://www.ombudsman.europa.eu/en/doc/correspondence/en/166550>.

Druh zhromažďovaných informácií sa určí na základe objektívnych kritérií, podľa ktorých bude prebiehať monitorovanie, v spojení s príslušnými normami a ukazovateľmi.

EUAA môže počas rôznych fáz monitorovania zorganizovať **stretnutia** s príslušnými zainteresovanými stranami s cieľom zhromaždiť doplňujúce informácie, požiadať o objasnenia a/alebo overiť zhromaždené údaje.

Pri analýze údajov zhromaždených na účely monitorovania sa má uplatňovať **objektívny a dôsledný prístup**, ktorým sa zabezpečí, aby sa zohľadnili všetky kľúčové aspekty CEAS vrátane dodržiavania základných práv, záruk ochrany detí, pričom sa v prvom rade zohľadňujú najlepšie záujmy, a osobitné potreby osôb v zraniteľnej situácii.

Informácie získané od rôznych zainteresovaných strán sa kriticky posúdia v súlade so spoločnou metodikou prostredníctvom písomnej formy, stretnutí a návštev na mieste. Informácie, ktoré tvoria základ zistení, sa k nim pripoja a podľa potreby sa uvedú v správe. Dotknutý členský štát bude mať možnosť vyjadriť sa k zisteniam (pozri [7.2 Zistenia](#)).

5.2 Zdroje informácií na účely monitorovania

V súlade s nariadením o EUAA sa monitorovanie vykonáva na základe informácií poskytnutých dotknutým členským štátom, analýzy informácií o azylovej situácii uvedenej v článku 5 a výberu vzorky prípadov. Okrem toho môže agentúra zohľadniť informácie dostupné od príslušných medzivládnych organizácií alebo orgánov – najmä UNHCR – a iných príslušných organizácií na základe ich odborných znalostí (článok 14 ods. 4), ako aj od styčných úradníkov agentúry v členských štátoch (odôvodnenie 12, článok 7 ods. 4). Návštevy na mieste (článok 14 ods. 5) sa vykonávajú s cieľom overiť zozbierané informácie a v prípade potreby zhromaždiť ďalšie údaje (pozri **Nástroje na mieste**).

Informácie poskytnuté členským štátom

Monitorovanie sa vykonáva predovšetkým na základe informácií poskytnutých príslušným členským štátom (článok 14 ods. 4).

Informácie sa môžu poskytovať v písomnej alebo ústnej forme. Pokiaľ ide o písomné vstupy, EUAA po konzultácii so sieťou monitorovania vypracuje štandardný dotazník **pre členské štáty** na účely monitorovania, ktorý bude zahŕňať objektívne kritériá a dopĺňať informácie, ktoré už agentúra má k dispozícii. Ďalšie informácie pozri [6.1 Dotazník členského štátu](#). EUAA môže zhromažďovať informácie aj formou stretnutí v rámci prípravy alebo počas návštevy na mieste.

Ak sa iné zainteresované strany aktívne zapájajú do azylového alebo prijímacieho systému ako vykonávajúce subjekty, napr. delegovanie právomocí na iné subjekty, nasadenie alebo vysielanie personálu medzivládnyimi organizáciami alebo orgánmi (napr. UNHCR) a/alebo agentúrami EÚ, partnerstvá s inými zainteresovanými stranami atď., agentúra môže v prípade potreby požiadať o dodatočné informácie oslovením týchto implementačných partnerov prostredníctvom stretnutí a v prípade potreby v koordinácii s členským štátom.

Informácie, ktoré má agentúra k dispozícii

EUAA nepretržite zhromažďuje, analyzuje a šíri informácie o azylovej situácii v EÚ, pričom poskytuje stálu a operačnú podporu (napr. výmena informácií, informácie a analýzy, odborná príprava, iné druhy technickej pomoci atď.). EUAA využije už existujúce informácie na stanovenie základu pre monitorovacie činnosti, pričom zabráni duplicitu žiadostí a využije existujúce postupy a prácu.

V nariadení o EUAA sa konštatuje, že monitorovanie sa okrem iného vykonáva na základe **analýzy informácií o azylovej situácii v Únii uvedenej v článku 5**. Výsledky analýzy a výskumu EUAA doplnia zhromaždené informácie pre mechanizmus monitorovania, aby sa znížilo zaťaženie členských štátov opakovaným predkladaním už poskytnutých informácií. Okrem iného sem patria informácie a analýzy o vývoji v oblasti azylu obsiahnuté najmä v správe o azyle, informačný a dokumentačný systém, databáza judikatúry, kto je kto v oblasti medzinárodnej ochrany, systém výmeny informácií aktuálnej situácii atď., analýza údajov a výskum prostredníctvom analytických a výskumných produktov, ako aj informácií vymieňaných v rámci systému včasného varovania a pripravenosti (EPS) atď.

Ďalšie kontextové informácie od príslušných zainteresovaných strán

V nariadení sa stanovuje, že agentúra môže zohľadniť informácie dostupné od iných príslušných zainteresovaných strán vrátane:

UNHCR

UNHCR sa v nariadení výslovne uvádza ako zdroj informácií.

Medzivládne organizácie alebo orgány

V nariadení sa počíta so zberom informácií od príslušných medzivládnych organizácií (MVO)⁶ s dôrazom na inštitúcie a orgány Európskej únie vrátane agentúr. EUAA nadviaže pravidelné kontakty s Komisiou a príslušnými agentúrami pre spravodlivosť a vnútorné veci (ako je Európska agentúra pre pohraničnú a pobrežnú stráž a Agentúra pre základné práva) v súvislosti so spoločným využívaním a výmenou informácií na účely monitorovania.

Okrem toho, ak sú v členskom štáte prítomné medzinárodné organizácie, ktoré sa zaoberajú oblasťami migrácie a azylu v členských štátoch, ktoré sú predmetom preskúmania, EUAA môže požiadať o ďalšie informácie. Informácie sa môžu zhromažďovať prostredníctvom organizovania stretnutí alebo písomne.

⁶ Medzivládna organizácia je organizácia zložená predovšetkým zo suverénnych štátov alebo iných medzivládnych organizácií. Medzivládne organizácie sú zriadené zmluvou alebo inou dohodou, ktorá slúži ako charta, ktorou sa vytvára skupina. Príkladmi sú Organizácia Spojených národov, Rada Európy a Európska únia. Zdroj: <https://www.informea.org/en/terms/intergovernmental-organization>. Tieto medzivládne organizácie môžu byť orientačne považované za relevantné na účely monitorovania.

Iné príslušné organizácie na základe odbornosti

Vnútroštátne nezávislé organizácie a/alebo orgány, ako aj organizácie občianskej spoločnosti patria do rozsahu pôsobnosti *iných príslušných organizácií na základe odbornosti* a môžu slúžiť ako dodatočné zdroje informácií. V súlade s tým môže agentúra požadovať ďalšie informácie od príslušných organizácií alebo orgánov na účely konkrétneho monitorovania a koordinovať príslušný proces.

Ak sa vyžaduje písomná spätná väzba, vypracuje sa príslušný formulár na monitorovanie spätnej väzby zainteresovaných strán v súlade s objektívnymi kritériami v závislosti od rozsahu monitorovania.

Vnútroštátne nezávislé organizácie a/alebo orgány

Vnútroštátne nezávislé organizácie a/alebo orgány s právomocou v oblasti migrácie a azylu, ako sú vnútroštátne inštitúcie pre ľudské práva⁷ a ombudsmani, sú takisto *relevantné organizácie*, s ktorými môže agentúra viesť konzultácie *na základe ich odborných znalostí*, keďže zohrávajú kľúčovú úlohu pri podpore a monitorovaní účinného vykonávania medzinárodných noriem v oblasti ľudských práv na vnútroštátnej úrovni.

Organizácie občianskej spoločnosti

V Európskej únii zohráva občianska spoločnosť dôležitú úlohu pri uvádzaní do života hodnôt, ktoré sú spoločné pre EÚ a jej členské štáty a ktoré sú uvedené v článku 2 Zmluvy o Európskej únii (ZEÚ). V článku 11 ods. 2 ZEÚ a v článku 15 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) sa občiansky dialóg a účasť občianskej spoločnosti považujú za nástroje dobrej správy vecí verejných⁸.

Okrem toho sa v nariadení o EUAA uznáva úloha občianskej spoločnosti pri výmene informácií a zhromažďovaní poznatkov (odôvodnenie 40, článok 50). Organizácie občianskej spoločnosti v oblasti migrácie a azylu sú preto *relevantnými organizáciami na základe odbornosti* a môžu poskytovať cenné informácie. Agentúra preto môže požadovať dodatočné informácie od organizácie občianskej spoločnosti pôsobiacej v oblasti medzinárodnej ochrany na miestnej, regionálnej, vnútroštátnej úrovni, úrovni Únie alebo medzinárodnej úrovni.

Na vymedzenie oprávnených organizácií občianskej spoločnosti sa budú analogicky uplatňovať kritériá uvedené v prílohe k [rozhodnutiu správnej rady č. 111 z 23. júna 2022 o zriadení a zložení poradného fóra a o podmienkach postupovania informácií](#).

Aby sa zabezpečila transparentnosť procesu, organizácie občianskej spoločnosti poskytujúce informácie na účely monitorovania musia byť buď:

- členom poradného fóra EUAA alebo

⁷ V [parížskych zásadách](#) OSN týkajúcich sa postavenia vnútroštátnych inštitúcií na podporu a ochranu ľudských práv sa stanovujú minimálne medzinárodné normy pre zriadenie národných inštitúcií pre ľudské práva. Viac informácií: FRA, [Strong and effective national human rights institutions – challenges, promising practices and opportunities \(Silné a účinné vnútroštátne inštitúcie pre ľudské práva – výzvy, sľubné postupy a príležitosti\)](#), 21. január 2021; FRA, [June 2022 update - NHRI accreditation status and mandates \(Aktualizácia z júna 2022 – stav akreditácie a mandáty NHRI\)](#), 29. jún 2022.

⁸ Pozri viac FRA, [Ochrana priestoru občianskej spoločnosti v EÚ - kľúčové zistenia a stanoviská FRA](#), 19. august 2022.

- zaregistrované v [registri transparentnosti EÚ](#)⁹.

Výzvu na účasť organizácií občianskej spoločnosti bude komunikovať poradné fórum. Poradné fórum môže ďalej informovať ďalšie organizácie občianskej spoločnosti na miestnej, regionálnej, vnútroštátnej, európskej alebo medzinárodnej úrovni a môže upozorniť EUAA na ďalšie relevantné informácie na účely monitorovania. Informácie získané týmto spôsobom sa budú analyzovať, overovať a kriticky posudzovať v súlade s metodikou.

⁹ Register transparentnosti je databáza organizácií, ktoré sa snažia ovplyvniť proces tvorby právnych predpisov a implementácie politik inštitúcií EÚ. V registri sa zviditeľňuje, kto a aké záujmy sleduje a s akým rozpočtom. Register preto umožňuje verejnú kontrolu a poskytuje občanom a iným záujmovým skupinám možnosť sledovať činnosť lobistov. Ďalšie informácie nájdete tu: https://commission.europa.eu/about-european-commission/service-standards-and-principles/transparency/transparency-register_en

6 Nástroje na účely mechanizmu monitorovania

Na zachovanie konzistentnosti a spoľahlivosti v procese monitorovania sa používajú monitorovacie nástroje. Slúžia ako prostriedok na usmerňovanie monitorovacích činností a zabezpečenie ich štandardizovaného vykonávania v rámci rôznych typov monitorovania.

V závislosti od druhu a rozsahu monitorovania sa môžu použiť všetky alebo niektoré z týchto nástrojov. V prípade potreby sa uvedie odkaz na možné úpravy alebo prispôbenie technických prvkov v súlade s rozsahom konkrétneho monitorovania.

6.1 Dotazník členského štátu

Podľa článku 14 ods. 6 nariadenia o EUAA sú, na žiadosť agentúry, členské štáty povinné poskytnúť informácie potrebné na posúdenie objektívnych kritérií dopĺňajúcich informácie, ktoré už má agentúra k dispozícii.

V súlade s hlavnými zásadami má byť monitorovanie EUAA komplexné, pokiaľ ide o všetky aspekty CEAS, ale zároveň zamerané na možné nedostatky a oblasti vyžadujúce si zlepšenia v členskom štáte. To si vyžaduje **vyvážený prístup** medzi rozsahom hodnotenia a hĺbkou, v ktorej sa ďalej skúmajú konkrétne témy.

Cieľom dotazníka členského štátu je zhromaždiť dostatočné informácie, aby bolo možné posúdiť, či sú splnené objektívne kritériá, na základe ktorých sa monitorovanie vykonáva. Dotazník môže obsahovať otázky týkajúce sa opisu **východiskovej situácie, procesu alebo výsledku procesu**. Okrem toho môže agentúra požiadať členský štát, aby poskytol **dokumenty** a iné relevantné materiály na posúdenie objektívnych kritérií.

Postup na zber informácií prostredníctvom dotazníka členského štátu

Dotazník členského štátu sa môže použiť pri všetkých druhoch monitorovania. Na účely monitorovania krajiny a tematického monitorovania vypracuje EUAA po konzultácii so sieťou monitorovania **štandardný dotazník členského štátu**. V rámci monitorovania ad hoc môže agentúra v závislosti od predmetu monitorovania vypracovať cieleň dotazník.

S cieľom **vyhnúť sa duplicité** úsilia zo strany členského štátu agentúra v čo najväčšej možnej miere využije existujúce informácie zo zdrojov, ako sa uvádza v [kapitole 5 Rámec na zhromažďovanie a analýzu informácií](#).

Dotazník členského štátu bude zaslaný **národným koordinátorom pre monitorovanie**, pričom v kópii sa uvedie príslušný **člen správnej rady EUAA** a jeho náhradník. Národný koordinátor pre monitorovanie bude zodpovedný za distribúciu dotazníka príslušným vnútroštátnym zainteresovaným stranám, za vypracovanie odpovedí a včasné predloženie odpovedí agentúre.

V prípade monitorovania krajiny a tematického monitorovania budú členské štáty **informované aspoň dva mesiace vopred**, keď im bude zaslaný dotazník, aby mohli informovať príslušné zainteresované strany, naplánovať a pripraviť potrebné zdroje. Od okamihu odoslania bude mať členský štát

k dispozícii **najmenej tri mesiace** pri monitorovaní krajiny a **najmenej dva mesiace** pri tematickom monitorovaní, **na vyplnenie** dotazníka.

V súvislosti s monitorovaním ad hoc sa nesmú vydávať žiadne predchádzajúce oznámenia a môžu sa uplatňovať kratšie lehoty, ktoré budú primerane dlhé na to, aby členský štát mohol poskytnúť odpovede.

Na základe prvých odpovedí a analýzy vzorky prípadov možno požiadať o ďalšie objasnenie konkrétnych otázok. Tieto **doplňujúce otázky** sa môžu prediskutovať s národným koordinátorom pre monitorovanie a/alebo sa môžu predložiť členskému štátu v písomnej forme, pričom v takom prípade sa poskytne primeraný čas na vyplnenie doplňujúcich otázok.

Členské štáty sa vyzývajú, aby svoje odpovede a akékoľvek podporné dokumenty v čo najväčšej možnej miere predložili v angličtine, ktorá je pracovným jazykom agentúry. Ak nie je možné, aby členský štát poskytol podporné dokumenty v angličtine, ich preklad zabezpečí agentúra.

Štruktúra

Na uľahčenie priebehu zberu odpovedí na vnútroštátnej úrovni bude dotazník pre monitorovanie krajiny rozdelený do šiestich oblastí:

1. Prístup ku konaniu (prejav vôle podať žiadosť, registrácia prejavu vôle a samotné podanie žiadosti o medzinárodnú ochranu);
2. Určenie zodpovedného členského štátu;
3. Konania o azyle na prvom stupni
4. Príjem,
5. Odvolacie konania (druhý stupeň);
6. Kontingenčné plány .

Na jednoduchšie vyplnenie dotazníka agentúra pripojí ku každej otázke zdroje a **čo najviac relevantných informácií, ktoré už má k dispozícii**, ako sa uvádza vyššie (pozri [5.2 Zdroje informácií na účely monitorovania](#)), a to pri plnom rešpektovaní rámca na zhromažďovanie informácií. Členský štát bude môcť pri odpovedi na otázku odkazovať na dostupné informácie, a to buď doplnením, opravou alebo aktualizáciou, alebo potvrdením platnosti informácií.

6.2 Vzorka prípadov

Výber vzorky prípadov je jedným z druhov informácií, z ktorých monitorovanie EUAA môže vychádzať (článok 14 ods. 4 nariadenia o EUAA) na podporu monitorovania krajiny, tematického monitorovania alebo monitorovania ad hoc.

Účelom analýzy vzorky prípadov je poskytnúť agentúre monitorovací prehľad o tom, ako sa v konkrétnych prípadoch vykonávajú procesy pre konkrétny druh administratívneho rozhodovacieho postupu. Prostredníctvom analýzy vzorky prípadov agentúra identifikuje všetky body, ktoré si vyžadujú ďalšie objasnenie, a to buď písomne, alebo počas návštevy na mieste. Cieľom je preskúmanie rôznych

prípadov, ktoré môžu poskytnúť smerodajné informácie pre ďalšie monitorovanie, a nie vytvorenie vzorky, ktorá by bola reprezentatívna pre celú populáciu či použiteľná na vyvodenie všeobecných záverov.

V súlade s odôvodnením 21 nariadenia o EUAA „výberom vzoriek prípadov nie je dotknutá právomoc členských štátov rozhodovať o individuálnych žiadostiach o medzinárodnú ochranu a má sa vykonávať spôsobom, ktorý plne dodržiava zásadu dôvernosti“. EUAA nemá opätovne posudzovať jednotlivé skutočnosti prípadu.

Analýza vzorky prípadov sa zameria na tieto otázky:

- Boli pri rozhodovaní o konkrétnej žiadosti alebo prípade posúdené všetky relevantné právne kritériá príslušných smerníc a nariadení?
- Boli pri prijímaní rozhodnutia o konkrétnej žiadosti alebo prípade dodržané všetky procesné ustanovenia príslušných smerníc a nariadení?
- Boli dodržané všetky príslušné lehoty a boli postupy, ktoré viedli k rozhodnutiu, efektívne?

Osobitná pozornosť sa bude venovať tomu, či boli identifikované a primerane zohľadnené **osobitné procesné potreby a/alebo prijímacie potreby** a či sa počas celého spracovania prípadu dodržiavala **zásada dôvernosti a ochrany osobných údajov**.

V súvislosti s monitorovaním krajiny sa výber vzorky prípadov zvyčajne vykonáva v čase, ktorý má členský štát na zodpovedanie dotazníka, a v dostatočnom časovom predstihu pred návštevou na mieste.

Počas prípravnej fázy sa vedú konzultácie s členskými štátmi o výbere vzorky prípadov, najmä o presnom usporiadaní (postupoch) a zložení výberu vzorky prípadov.

Typy prípadov, ktoré budú predmetom analýzy vzorky.

V odôvodnení 21 nariadenia o EUAA sa uvádza, že „je vhodné, aby výber vzoriek prípadov pozostával z výberu pozitívnych a negatívnych rozhodnutí, ktoré sa vzťahujú na určité obdobie a sú relevantné pre monitorovaný aspekt CEAS. Výber vzoriek prípadov je vhodné založiť na objektívnych údajoch, ako je napríklad miera uznaných žiadostí.“

Prípady, ktoré sú predmetom analýzy vo vzorke, sú vymedzené hlavnými administratívnymi rozhodnutiami prijatými pri vykonávaní CEAS. Pri výbere prípadov sa môžu zohľadniť predovšetkým tieto druhy rozhodnutí:

1. Dublinské konanie vrátane rozhodnutí o transfere a rozhodnutí o dožiadaniach o prijatie späť a dožiadaniach o prevzatie,
2. Preskúmanie žiadosti o medzinárodnú ochranu:
 - a) „štandardné“ konanie,
 - b) konanie o prípustnosti,
 - c) skrátené konanie,
 - d) konanie na hraniciach,

- e) zjavne neopodstatnené žiadosti,
3. Ukončenie, skrátenie alebo zamietnutie podpory v oblasti príjmu,
4. Odňatie medzinárodnej ochrany
5. Zaistenie žiadateľov v súlade s článkom 8 prijímacej smernice (prepracované znenie).

Presná konfigurácia prípadov, ktoré sa majú analyzovať, bude závisieť od typov konaní uplatňovaných v členskom štáte, zloženia prípadov členského štátu a možných skúmaných aspektov vychádzajúcich z informácií, ktoré už má agentúra k dispozícii.

Osobitná pozornosť sa bude venovať prípadom detí bez sprievodu.

Štruktúra spisu prípadu

Rôzne prvky zo spisov príslušných prípadov budú predmetom analýzy vzorky prípadov. Konkrétne ide o:

- konkrétne rozhodnutie,
- všetky prvky týkajúce sa vykonaných procesných krokov, a to aj pokiaľ ide o dodržiavanie procesných záruk,
- prvky, ktoré boli zohľadnené pri rozhodovaní.

V závislosti od typu správneho konania, v ktorom sa rozhodnutie prijíma, môže spis pozostávať napríklad z registračných formulárov, prepisov z pohovoru, príslušných informácií o krajine pôvodu¹⁰, posúdení zraniteľnosti a odôvodneného rozhodnutia.

Utajované dokumenty sa agentúre nemajú poskytovať ako súčasť spisu prípadu.

Veľkosť vzorky

Vzhľadom na dostupné zdroje a cyklus programu monitorovania sa v priemere prehodnotí celkovo 50 prípadov v rámci jedného monitorovania krajiny. Presný počet sa môže líšiť v závislosti od celkového počtu prípadov v členskom štáte. Každé správne rozhodnutie sa v zásade počíta ako jeden prípad. Ak sa jedno rozhodnutie týka viac ako jednej dospeléj osoby a/alebo jedného alebo viacerých nezaopatrených detí, stále sa počíta ako jedno.

Metóda náhodného výberu

Výber vzorky prípadov sa opiera o náhodný výber prípadov, ktoré sa majú analyzovať.

EUAA môže vymedziť kritériá na filtrovanie prípadov, napríklad na základe krajín pôvodu, miery uznaných žiadostí¹¹, pohlavia hlavného žiadateľa alebo postavenia dieťaťa bez sprievodu s prihliadnutím na funkčnosť vnútroštátneho systému spracovania spisov.

¹⁰ Ak sú informácie o krajine pôvodu verejne dostupné, postačujú odkazy na príslušný zdroj.

¹¹ Pozri odôvodnenie 21 nariadenia o EUAA.

Pri každom type rozhodnutia agentúra požiada členský štát, aby poskytol zoznam prípadov, v ktorých bolo prijaté rozhodnutie počas predchádzajúcich šiestich mesiacov (ktoré možno predĺžiť na jeden rok v prípade správnych orgánov s nižším počtom prípadov). Zoznam prípadov môže obsahovať čísla prípadov, v ktorých sa rozhodnutie prijalo, alebo referenčné čísla hlavného alebo vedúceho žiadateľa, v prípade ktorých sa rozhodnutie prijalo. Ak členský štát oznámi, že zoznam v tejto podobe by obsahoval nezvládnuteľný počet prípadov, agentúra zúži kritériá na filtrovanie prípadov.

Agentúra potom zo zoznamu náhodne vyberie prípady do vzorky prípadov na analýzu.

Ochrana osobných údajov a zdieľanie spisov na účely výberu vzorky prípadov

V súlade s článkom 31 ods. 1 nariadenia o EUAA agentúra „spracúva osobné údaje len v nevyhnutnom rozsahu a na tieto účely: [...] b) výberu vzoriek prípadov na účely monitorovania uvedeného v článku 14“, a v článku 31 ods. 2 toho istého nariadenia „pri každom spracúvaní osobných údajov sa musí dodržať zásada proporcionality a spracúvanie sa prísne obmedzí na osobné údaje nevyhnutné na dané účely“.

Dodržiavanie potrebných záruk ochrany údajov bude pri procese výberu vzoriek zásadné. Členské štáty môžu zo spisu vymazať meno žiadateľa a/alebo priamych rodinných príslušníkov, ako aj akékoľvek iné údaje, ktoré by umožnili identifikáciu uvedených osôb. Členské štáty môžu tiež anonymizovať alebo odstrániť údaje poverených pracovníkov (rozhodovači, tlmočníci atď.). Mali by sa však zachovať osobné údaje, ktoré sú nevyhnutné na primeranú analýzu prípadov vo vzorke. Postúpenie spisov z členského štátu do EUAA sa môže uskutočniť prostredníctvom šifrovaného e-mailu, zabezpečenej platformy alebo nahliadnutím do spisu na mieste, podľa uváženia členského štátu.

EUAA vytvorí platformu na výmenu súborov, ktorá umožní bezpečnú výmenu spisov a zároveň minimalizuje riziko akéhokoľvek porušenia ochrany údajov (okrem iného prostredníctvom šifrovania medzi klientom a serverom, viacstupňovej autentifikácie, auditu a riadenia prístupu používateľov podľa potreby).

Po prijatí spisov agentúra vyradí osobné údaje, ktoré nie sú potrebné na analýzu vzorky.

V prípade potreby poskytne agentúra členskému štátu zoznam všetkých zamestnancov, ktorí budú mať prístup k jednotlivým spisom.

Po dokončení monitorovania sa všetky poskytnuté osobné údaje vymažú zo súborov a priečinkov uchovávaných v agentúre a členský štát o tom bude informovaný.

Zabezpečenie prekladu

Členské štáty môžu vybrané spisy postúpiť agentúre v pôvodnom jazyku.

Vzhľadom na relatívne vysoký počet prípadov, ktoré sa budú analyzovať, agentúra preskúma možnosť prekladu prostredníctvom nástroja na strojový preklad eTranslation, ktorý poskytuje Komisia. Pomocou eTranslation je možné prekladať texty z a do všetkých 24 úradných jazykov EÚ. Inštitúcie EÚ a iné oprávnené orgány majú tento nástroj k dispozícii prostredníctvom zabezpečeného internetového

pripojenia. Údaje sa neposielajú externým stranám. eTranslation dokáže spracovať text v rôznych formátoch (.doc, .docx, .pdf, .odt, .ott, .rtf, .txt, .xml, .html atď.).

Ak sa vyskytnú dokumenty, ktoré nemožno spracovať pomocou nástroja eTranslation, ak strojový preklad niektorých pasáží nebude mať dostatočnú kvalitu alebo ak analytici zistia nedostatky v preklade, agentúra zabezpečí prekladateľské služby podľa potreby na účely analýzy vzorky prípadov. Aj pri nahliadnutí do spisu na mieste agentúra zabezpečí prekladateľa. Ak bude mať agentúra akékoľvek otázky, napríklad pokiaľ ide o použitú terminológiu, obráti sa na členský štát a požiada o objasnenie.

6.3 Nástroje pre návštevu na mieste

Počas návštevy na mieste členovia tímu expertov zhromaždia ďalšie informácie a overia zhromaždené informácie prostredníctvom nástrojov a činností uvedených ďalej.

Stretnutia s členským štátom

Počas návštevy na mieste sa zorganizujú stretnutia s vnútroštátnymi orgánmi na štátnej a regionálnej/miestnej úrovni. Nasledujúce stretnutia sa budú konať najmä so všetkými vnútroštátnymi orgánmi prítomnými na štátnej úrovni:

- **úvodné stretnutie** na začiatku návštevy na mieste s cieľom predstaviť podrobný program návštevy na mieste a jej zameranie, vymeniť si informácie, vysvetliť pracovné podmienky a organizáciu tímu expertov, aktualizovať konkrétne podrobnosti o lokalitách, ktoré treba navštíviť, napr. problematické body identifikované počas analýzy prípravných dokumentov prijatých pred návštevou na mieste, kľúčové otázky, ktoré je potrebné objasniť počas návštevy na mieste, a v prípade potreby prediskutovať možné prispôbenie programu a možné prispôbenie na základe potrieb a obmedzení, a to na strane agentúry, ako aj na strane členských štátov atď.
- na konci návštevy sa zorganizuje **záverečné stretnutie** s cieľom informovať o činnostiach, ktoré sa uskutočnili počas návštevy, objasniť akékoľvek protichodné informácie a odstrániť informačné medzery, informovať členský štát o všetkých potrebných následných opatreniach v rámci prípravy zistení (napr. predloženie dodatočnej dokumentácie v písomnej forme) a ďalších krokoch. Podľa nariadenia o EUAA bude členský štát vyzvaný, aby sa k zisteniam vyjadril.

Môžu sa napláňovať ďalšie stretnutia. V prípade potreby sa podobný prístup uplatní aj pri návštevách na regionálnej a/alebo miestnej úrovni. Tím expertov je vždy viazaný príslušnými pravidlami ochrany údajov a dôvernosti v súlade s nariadením o EUAA a uplatniteľným právnym rámcom.

Stretnutia s inými zainteresovanými stranami relevantnými pre uplatňovanie CEAS

Stretnutia s inými zainteresovanými stranami, ktoré sú relevantné pre uplatňovanie CEAS, ak to tím expertov považuje za potrebné, sa organizujú za podmienok opísaných v rámci na zhromažďovanie informácií.

Pozorovanie

Pozorovanie príslušných pracovných postupov, praktík a zariadení, ktoré umožňujú zhromažďovanie priamych informácií o praktickom vykonávaní rôznych postupov a o podmienkach v zariadeniach členských štátov.

Členovia tímu expertov by nemali prerušovať ani brániť v práci rozhodovateľov a ostatných zamestnancov a otázky by sa mali klásť až po tom, ako rozhodovateľ/zamestnanec ukončí akékoľvek prebiehajúce úlohy. Pri návšteve zariadení a/alebo orgánov sa vždy má rešpektovať súkromie hostí a/alebo žiadateľov. V prípade, že pozorovanie zahŕňa konkrétne konanie, žiadateľ má poskytnúť svoj súhlas v rozsahu, v akom sa osobné vyhlásenia a/alebo údaje zdieľajú (napr. pri registrácii).

Expertí môžu pozorovania zaznamenávať a záznamy uchovávať na referenčné účely až do ukončenia monitorovania. Fotografie sa môžu použiť na podporu pozorovaní rešpektujúc pritom vnútroštátne obmedzenia a so súhlasom dotknutého členského štátu a/alebo dotknutých osôb „v súlade s platnými pravidlami EÚ a vnútroštátnymi predpismi o ochrane údajov“. V takom prípade sa na zaznamenávanie a uchovávanie informácií bude používať vybavenie agentúry (bez použitia súkromných telefónov).

Pohovory

Agentúra bude spolupracovať s dotknutým členským štátom s cieľom identifikovať vhodných pracovníkov s odbornými znalosťami relevantnými na účely monitorovania. O spôsoboch vedenia pohovorov s príslušnými zamestnancami a/alebo osobami, ktoré nie sú zamestnancami, a tretími stranami sa bude ďalej diskutovať v rámci monitorovacej siete.

Ak by sa na účely návštevy na mieste vyžadovala spätná väzba a/alebo názor žiadateľov o azyl, bude sa to realizovať prostredníctvom osobitných anonymných nástrojov, ako sú ankety alebo anketári.

Pri zhromažďovaní potrebných informácií sa experti majú obmedziť na zber objektívnych údajov bez použitia sugestívnych alebo provokačných otázok. Pohovory a rozhovory sa budú viesť s rešpektom, profesionálnym spôsobom a v duchu spolupráce.

Otázky podľa scenára

Otázky podľa scenára ako doplnkový nástroj na získanie dodatočných informácií o procesoch a postupoch úradníkov v členských štátoch v konkrétnych situáciách relevantných pre objektívne kritériá, pričom sa zohľadňuje ich pozícia a oblasť expertízy. Cieľom je lepšie porozumieť a sledovať zaužívané postupy v konkrétnych prípadoch (napr. pri náhlom zvýšení počtu prichádzajúcich), a nie špekulovať o jednotlivých prípadoch.

Dodatočná dokumentácia a/alebo informácie

Tím expertov môže nahliadnuť do príslušnej potrebnej dokumentácie vrátane vnútroštátnych a interných usmernení a pokynov, záznamov a (časť) systému spracovania spisov v rozsahu potrebnom na účely monitorovania. Bude sa rešpektovať klasifikácia dokumentov príslušným členským štátom.

Členské štáty budú mať možnosť poskytnúť dodatočné informácie o všetkých nevyriešených otázkach po návšteve na mieste v dohodnutom časovom rámci.

Ak budú po návšteve na mieste potrebné dodatočné objasnenia, žiadosť bude adresovaná členskému štátu v písomnej forme do konca návštevy a najneskôr tri dni po skončení návštevy na mieste. V závislosti od zložitosti otázky sa dohodne primeraný časový rámec pre spätnú väzbu členských štátov.

Prístup k utajovaným skutočnostiam

Prístup k relevantným utajovaným skutočnostiam sa má poskytnúť členom tímu, ktorí majú náležitú bezpečnostnú previerku vydanú príslušným orgánom. V tomto kontexte sa za primeranú považuje bezpečnostná previerka pre stupeň utajenia EU CONFIDENTIAL alebo podobná vnútroštátna bezpečnostná previerka. Ak je to relevantné, od členov tímu expertov sa očakáva, že v rámci prípravy návštevy preukážu svoju bezpečnostnú previerku. Agentúra je viazaná bezpečnostnými predpismi o ochrane utajovaných skutočností a citlivých neutajovaných skutočností, ako sa uvádza v článku 65 nariadenia o EUAA.

7 Vypracovanie zistení a odporúčaní z monitorovania

V nariadení o EUAA sa vymedzuje rámec pre finalizáciu zistení, odporúčaní a následných opatrení (článok 15 ods. 3, článok 15 ods. 4 a odôvodnenie 20).

V súvislosti s každým monitorovaním „výkonný riaditeľ zašle zistenia z monitorovania dotknutému členskému štátu na vyjadrenie vrátane informácií o jeho prípadných potrebách“. Členské štáty predložia svoje vyjadrenie v súlade s týmto nariadením.

Po novele nariadenia (EÚ) č. 604/2013 (dublinské nariadenie III) v súlade s článkom 73 nariadenia o EUAA (tzv. sunrise clause – doložka o začiatku uplatňovania) „výkonný riaditeľ vypracuje v súlade s článkom 15 ods. 4 na základe zistení uvedených v článku 15 ods. 3 a po zohľadnení vyjadrenia dotknutého členského štátu, ako aj po konzultácii s Komisiou návrh odporúčaní“. Dotknutý členský štát predloží svoje vyjadrenie v lehote stanovenej v nariadení, ako sa uvádza ďalej.

7.1 Monitorovacia správa

Monitorovacia správa sa vypracuje pre každé monitorovanie, aby sa zabezpečilo komplexné hodnotenie a zvýšila transparentnosť použitej metodiky a nástrojov.

Monitorovacia správa má byť jasná, založená na dôkazoch, majú sa v nej identifikovať možné nedostatky a má sa zameriavať na zlepšenia a zvýšenie efektívnosti operačného a technického uplatňovania CEAS. Monitorovacia správa má byť stručná a výstižná a má sa zameriavať na nedostatky, ktoré vo veľkej miere ovplyvňujú operačné a technické uplatňovanie CEAS, a poukázať na oblasti, kde sa vyžadujú podstatné zlepšenia, ako aj na osvedčené postupy.

Monitorovacia správa má štruktúrovaný formát, ktorý zahŕňa:

- **zhrnutie:** poukazuje na hlavné vývojové trendy, zistenia a pokrok dosiahnutý od predchádzajúcich správ,
- **úvod:** informuje o kontexte a účele správy vrátane všeobecného opisu monitorovania agentúrou, zloženia tímu expertov, politiky šírenia informácií a príslušných vyhlásení o vylúčení zodpovednosti,
- **rozsah, metódy a časový rámec monitorovania,** t. j. rámec zberu a analýzy informácií na účely monitorovania, opis monitorovacích nástrojov použitých v konkrétnom monitorovaní (napr. vzorka prípadov, monitorovací dotazník, zainteresované strany, ktoré poskytli vstupné informácie), prehľad návštev na mieste s uvedením stretnutí, ktoré sa konali s orgánmi členských štátov a inými zainteresovanými stranami,
- **zistenia:** odkazujú na výsledok posúdenia vykonaného s cieľom identifikovať prvky a/alebo oblasti, ktoré si vyžadujú zlepšenie, aby sa postupne dosiahla úplná realizácia objektívnych kritérií, uvedenie možných nápravných opatrení, ak je to možné, ako aj všetky zistené osvedčené postupy,
- v **závere** sú zhrnuté ďalšie kroky a následné opatrenia.

Monitorovacia správa bude podľa potreby obsahovať:

- **poďakovanie** organizáciám, ktoré prispeli informáciami k správe,
- **odkazy** na zdroje použité v správe.

Priložia sa **prílohy** vrátane všetkých relevantných materiálov, ktoré tím expertov považuje za potrebné na podporu posúdenia a/alebo vypracovania zistení alebo doplňujúcich dokumentov.

7.2 Zistenia

Na základe hodnotenia sa vypracujú zistenia podľa metodiky monitorovania. Každé zistenie sa posudzuje z hľadiska jeho vplyvu na fungovanie CEAS.

Vypracovanie zistení

Zistenia zo všetkých monitorovacích činností majú byť krátke a stručné a majú sa zameriavať na zistené nedostatky, výzvy a oblasti na zlepšenie. V prípade potreby sa uvedú aj osvedčené postupy. Zistenia v správe môžu byť tematicky usporiadané podľa kľúčových prvkov alebo kľúčových fáz CEAS.

Zistenia sú podložené analýzou založenou na dôkazoch. Jednotlivé zistenia sú prezentované s jasným opisom nedostatkov a výziev, podložené relevantnými dôkazmi a odkazom na metódu identifikácie.

Podľa možnosti majú obsahovať návrhy na zlepšenia potrebné na riešenie všetkých nedostatkov zistených počas hodnotenia s prihliadnutím na vnútroštátnu organizáciu každého členského štátu a poskytnúť dotknutému členskému štátu informácie o prioritách, pokiaľ ide o vplyv na fungovanie CEAS. Môžu slúžiť ako základ pre odporúčania.

Návrh zistení má byť výsledkom diskusií tímu expertov a predstavovať ich spoločný názor.

Konzultačný proces s dotknutým členským štátom

Podľa článku 15 ods. 3 nariadenia o EUAA výkonný riaditeľ zašle zistenia z monitorovania dotknutému členskému štátu na vyjadrenie vrátane informácií o jeho prípadných potrebách. Členské štáty majú jeden (1) mesiac odo dňa prijatia zistení na vyjadrenie. Platí to pre všetky druhy monitorovania.

Vyjadrenia členského štátu sa zohľadnia pri finalizácii zistení. Ak to agentúra alebo členský štát považujú za potrebné (napr. aby bolo obsiahnuté aj komplexnejšie vyjadrenie so stanoviskom vnútroštátnych orgánov), vyjadrenie členského štátu sa zahrnie aj do príloh k správe ako samostatný dokument.

V prípade tematického monitorovania sa návrhy zistení rozošlú jednotlivo všetkým členským štátom na vyjadrenie, ako sa stanovuje v článku 15 ods. 3 nariadenia o EUAA. Keď nadobudne účinnosť článok 15 ods. 4 až 8 nariadenia o EUAA, bude sa vypracúvať jedna záverečná správa, ktorá bude obsahovať zistenia zo všetkých členských štátov, aby sa zabezpečil konzistentný a komplexný prístup v súlade s rozsahom tematického monitorovania a potrebou horizontálnej koordinácie a opatrení. Do

nadobudnutia účinnosti tejto fázy agentúra predkladá správnej rade tematické zistenia bez odkazu na konkrétne nedostatky v jednotlivých členských štátoch, pokiaľ sa nerozhodne inak.

7.3 Odporúčania

Ako sa uvádza v článku 15 ods. 4 nariadenia o EUAA, „[v]ýkonný riaditeľ na základe zistení a po zohľadnení vyjadrenia dotknutého členského štátu, ako aj po konzultácii s Komisiou vypracuje návrh odporúčaní. V návrhu odporúčaní uvedie opatrenia, ktoré má dotknutý členský štát prijať, v prípade potreby aj s pomocou agentúry, ako aj lehotu, dokedy má dotknutý členský štát prijať potrebné opatrenia na riešenie nedostatkov alebo problémov s kapacitou a pripravenosťou, ktoré sa monitorovaním zistili.“ Dotknutý členský štát by mal mať možnosť požiadať agentúru o pomoc pri vykonávaní odporúčaní a môže požiadať o špecifickú finančnú podporu z príslušných finančných nástrojov Únie (odôvodnenie 20).

Návrhy odporúčaní sa zoradia na základe naliehavosti a potenciálneho vplyvu na fungovanie CEAS.

Konzultačný proces s dotknutým členským štátom

V súlade s článkom 15 ods. 4 nariadenia EUAA „[v]ýkonný riaditeľ zašle návrh odporúčaní príslušnému členskému štátu. Pokiaľ ide o monitorovanie krajiny a tematické monitorovanie, dotknutý členský štát má jeden mesiac od dátumu prijatia návrhu odporúčaní na to, aby k nim predložil svoje vyjadrenie.

V prípadoch uvedených v článku 15 ods. 2 [*monitorovanie ad hoc*] dotknutý členský štát predloží svoje vyjadrenie do pätnástich (15) dní.“

Prijatie a následné opatrenia

Po zohľadnení vyjadrenia dotknutého členského štátu výkonný riaditeľ predloží zistenia a návrh odporúčaní správnej rade. Správna rada odporúčania prijíma rozhodnutím dvojtretinovou väčšinou svojich členov s hlasovacím právom.

Po prijatí odporúčaní správnou radou členský štát podľa potreby pripraví akčný plán na implementáciu odporúčaní a poskytne ho agentúre. V akčnom pláne budú podrobne uvedené opatrenia a časový harmonogram. Agentúra môže v tomto členský štát podporiť. Členský štát bude agentúre pravidelne podávať správy o pokroku v plnení akčného plánu podľa stanoveného harmonogramu a v súlade s článkom 4 nariadenia o EUAA. Na tento účel sa môžu zorganizovať dvojstranné stretnutia agentúry a členského štátu. Agentúra sa zodpovedá Komisii. Správna rada bude pravidelne informovaná o pokroku dosiahnutom pri implementácii odporúčaní.

Ak členský štát v stanovenej lehote nevykoná opatrenia uvedené v odporúčaniach agentúry čo bude mať vážne dôsledky pre fungovanie CEAS, bude Komisia postupovať podľa detailne opísaného procesu v článku 15 ods. 4 až 8 nariadenia o EUAA.

7.4 Politika zverejňovania monitorovacej správy

Stav klasifikácie monitorovacích správ sa určí v súlade s rozhodnutím (EÚ, Euratom) 2015/443¹². Monitorovacia správa ako taká nebude v žiadnom prípade určená pre širokú verejnosť.

V prípade žiadostí o prístup verejnosti agentúra v závislosti od rozsahu a platného právneho rámca konzultuje s dotknutým členským štátom alebo ho informuje¹³.

Na podporu transparentnosti agentúra po konzultácii s členským štátom vypracuje zhrnutie, v ktorom sa opíše priebeh monitorovania, hlavné oblasti zistení a odporúčania určené pre verejnosť. Zhrnutie môže byť k dispozícii v úradnom jazyku (úradných jazykoch) členského štátu.

Vytvorenie predlohy zhrnutia sa prekonzultuje s členskými štátmi cez monitorovaciu sieť.

¹² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32015D0443>.

¹³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 z 30. mája 2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie (Ú. v. ES L 145, 31.5.2001).

8 Procesné aspekty monitorovania

8.1 Pravidlá a zásady zostavovania tímov expertov

8.1.1 Zloženie tímov expertov

Výkonný riaditeľ agentúry je zodpovedný za zostavenie tímu expertov [článok 47 ods. 5 písm. p)], ktoré pozostávajú z radov vlastných zamestnancov agentúry, zástupcov z Komisie a v prípade potreby z členských štátov a v úlohe pozorovateľa z UNHCR. Neprítomnosť pozorovateľa UNHCR však nebráni tímom v plnení ich úloh (odôvodnenie 24).

Zamestnanci EUAA

Tímy expertov tvoria predovšetkým zamestnanci agentúry. Agentúra preberá celkovú zodpovednosť a koordináciu tímov expertov, ako aj potrebných príprav.

Európska komisia

Komisia sa zúčastňuje v tímoch expertov v súlade s predbežným navrhovaným zložením uvedeným ďalej. Všetky náklady súvisiace s účasťou na tíme expertov hradí Komisia. Cestovné dojednania spojené s návštevami na mieste v členských štátoch, najmä ubytovanie a interné presuny, môže koordinovať agentúra.

Experti členského štátu

Podľa nariadenia sa tím expertov v prípade potreby skladá z expertov z členských štátov. Hoci mechanizmus monitorovania agentúry nie je koncipovaný ako proces partnerského preskúmania, agentúra podporuje aktívnu účasť expertov z členských štátov v tímoch expertov. Na uľahčenie nominácie expertov do tímov sa vytvorí zoznam expertov členských štátov na účely monitorovania (ďalej len „zoznam expertov“), ktorý je uvedený ďalej (pozri [8.1.4 Zostavenie zoznamu expertov](#)). Neprítomnosť expertov z členských štátov nebráni tímom expertov v plnení ich úloh.

Expertí z členských štátov sa zúčastňujú na monitorovaní v rámci svojej odbornosti, a nie ako zástupcovia príslušného členského štátu. Preto by pri vykonávaní monitorovania nemali žiadať o poradenstvo a/alebo usmernenie od svojho členského štátu.

Postup výberu expertov, ktorí majú byť zaradení do zoznamu expertov členských štátov na účely monitorovania, vrátane vytvorenia a riadenia zoznamu, úhrady nákladov súvisiacich s misiami, postupu nominácie a vymenovania expertov v rámci monitorovania, dôvernosti, činností expertov členských štátov po ich vymenovaní a osobných údajov je podrobne opísaný v rozhodnutí výkonného riaditeľa.

Náhrady sa obmedzujú na čas strávený počas odbornej prípravy, návštevy na mieste a prípadnú prípravnú a nadväzujúcu prácu vykonanú v priestoroch agentúry, zatiaľ čo akúkoľvek prácu vykonanú na diaľku z príslušného členského štátu nie je možné kompenzovať¹⁴.

Pozorovatelia UNHCR

UNHCR sa zúčastňuje ako pozorovateľ v tímoch expertov v súlade s predbežným navrhovaným zložením uvedeným ďalej. Neprítomnosť pozorovateľov UNHCR nebráni tímom expertov v plnení ich úloh.

Agentúra pokrýva náhrady súvisiace s nákladmi na služobné cesty a časom stráveným počas návštevy na mieste, ako aj možnú prípravnú a nadväzujúcu prácu vykonanú v priestoroch agentúry, zatiaľ čo akúkoľvek prácu vykonanú na diaľku nie je možné kompenzovať. Tieto otázky sú podrobnejšie rozobrané v rozhodnutí výkonného riaditeľa.

8.1.2 Zloženie a veľkosť tímov expertov

Zloženie a veľkosť tímov závisia od typu a rozsahu monitorovania, ako sa uvádza ďalej.

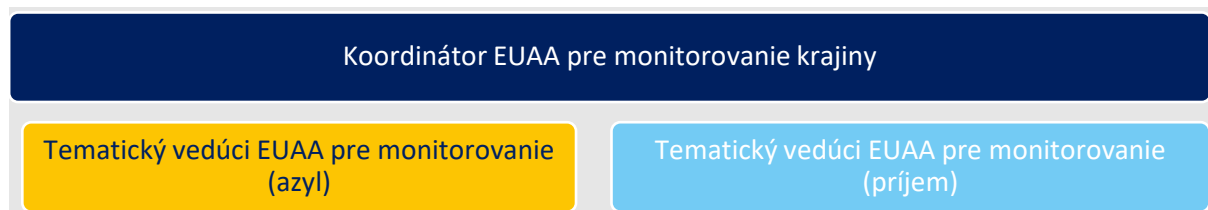
Monitorovanie krajiny

Tím expertov pre monitorovanie konkrétnej krajiny koordinuje hlavný referent agentúry, ktorý pôsobí ako **koordinátor EUAA pre monitorovanie krajiny**.

S cieľom primerane pokryť širokú škálu odborných znalostí potrebných na účely monitorovania, ale aj lepšie riadiť pracovné zaťaženie, bude tím pre monitorovanie krajiny organizovaný v osobitných **tematických podtímoch** zložených z expertov na **azyl a príjem**.

Každý podtím koordinuje **tematický vedúci z EUAA** s príslušnou odbornosťou.

Obrázok 3. Schematické predstavenie monitorovacích podtímov

Zdroj: EUAA

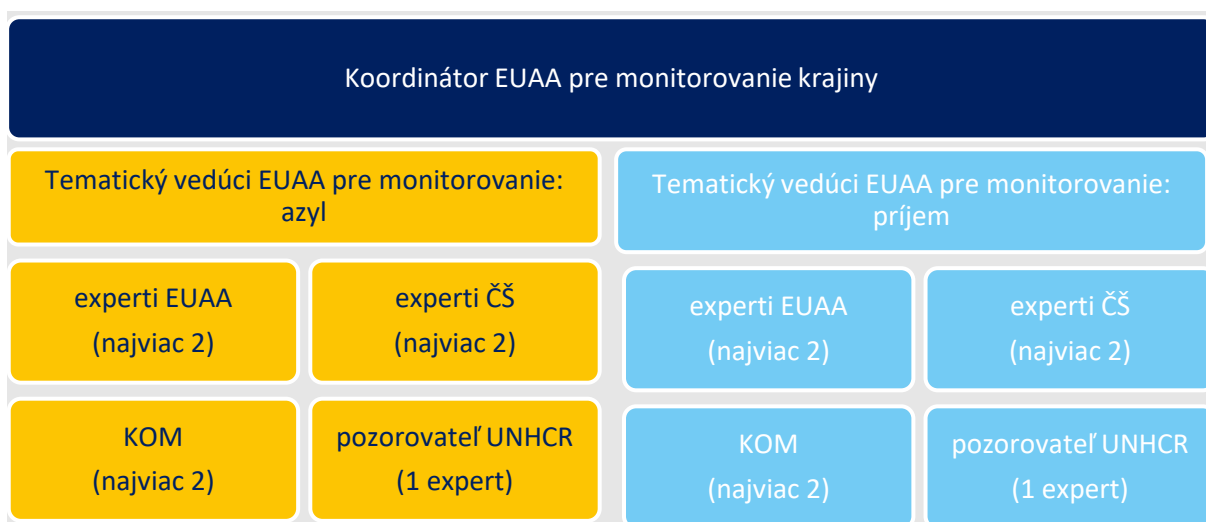
Orientačne sa počet expertov v tíme môže pohybovať od štyroch do sedemnástich expertov. Agentúra môže v prípade potreby primerane prispôbiť veľkosť tímu.

¹⁴ Je to podobné, ako pri účasti členských štátov v tímoch na vypracovanie správ, príručiek a nástrojov agentúry a v podporných azylových tímoch.

Tím expertov na monitorovanie krajiny môže vyzerať takto:

- traja až siedmi zamestnanci agentúry vrátane koordinátora EUAA pre monitorovanie krajiny a dvoch tematických lídrov,
- jeden až štyria experti z Komisie,
- najviac štyria experti z členských štátov v závislosti od celkovej veľkosti tímu,
- najviac dvaja experti z UNHCR v úlohe pozorovateľa.

Obrázok 4. Orientačná štruktúra tímu expertov pre monitorovanie krajiny

Zdroj: EUAA

Agentúra je flexibilná, pokiaľ ide o veľkosť monitorovacích tímov expertov, aby sa zvýšila efektívnosť a znížila administratívna záťaž.

Agentúra vymedzí a upraví veľkosť monitorovacieho tímu v závislosti od potrieb a výziev každého konkrétneho monitorovania, veľkosti a migračných tokov členského štátu, ktorý sa má monitorovať, zložitosti jeho azylového/prijímacieho systému, ako aj počtu lokalít, ktoré sa majú pokryť počas návštevy na mieste.

S prihliadnutím na počet krajín a tematických cvičení plánovaných na každý rok určí agentúra zloženie tímu expertov pred každým monitorovaním a oznámi to príslušnému členskému štátu. Každému tímu expertov v prípade potreby pomáhajú iní zamestnanci agentúry, ktorí dohliadajú na logistiku, prípravu, tlmočnicke služby atď.

Monitorovanie ad hoc

Zloženie tímu sa upraví v súlade s osobitným zameraním v závislosti od vážnych obáv identifikovaných agentúrou alebo Komisiou a pokryje všetky alebo niektoré oblasti, ktoré sú predmetom skúmania, v súlade s objektívnymi kritériami.

Tematické monitorovanie

Tím expertov v konkrétnom tematickom monitorovaní koordinuje vedúci zamestnanec agentúry, ktorý pôsobí ako tematický koordinátor. Orientačné zloženie tímu expertov môže vyzeráť takto:

- traja až šiesti zamestnanci agentúry vrátane tematického koordinátora EUAA pre monitorovanie,
- najviac dvaja experti z Komisie,
- najviac dvaja experti z členských štátov;
- najviac jeden expert UNHCR v úlohe pozorovateľa.

Orientačne môže mať tím štyroch až deviatich expertov. Agentúra môže v prípade potreby primerane prispôbiť veľkosť tímu.

8.1.3 Zriadenie tímu expertov

Podľa článku 47 ods. 5 písm. p) a q) nariadenia o EUAA je výkonný riaditeľ zodpovedný za zostavenie tímov expertov na účely mechanizmu monitorovania a za začatie monitorovania v súlade s článkom 15 ods. 2. Výkonný riaditeľ okrem toho určí podľa uvedených orientačných údajov tím expertov pre každé monitorovanie, pričom uvedie:

- počet zamestnancov agentúry,
- počet expertov z členských štátov, ktorí majú byť vymenovaní,
- počet zástupcov Komisie,
- počet pozorovateľov UNHCR.

Celkový počet expertov v tíme sa potvrdí ako súčasť zostavenia tímu a oznámi sa monitorovanému členskému štátu.

Odvolanie experta z členského štátu/zrušenie účasti

Zrušenie účasti by malo byť krajnou výnimkou, hlavne ak už bolo zabezpečené cestovanie. Zrušenie účasti experta však môže byť odôvodnené pri opodstatnených, závažných a nepredvídateľných dôvodoch osobnej povahy (napríklad náhle ochorenie). Zrušenie sa oznámi prostredníctvom písomného vyhlásenia oddelenia monitorovania EUAA. Expertovi by nemali brániť v účasti v expertnom tíme pracovné dôvody (napr. náhle zvýšenie pracovného zaťaženia, dokončenie dôležitého projektu).

V prípade, že k odvolaniu experta z členských štátov dôjde pred dokončením plánu návštevy na mieste a organizovaním cesty, agentúra môže požiadať o náhradného experta. Neprítomnosť náhradníka za experta členského štátu nemá vplyv na uskutočnenie návštevy na mieste.

Členský štát má byť informovaný o zmene.

8.1.4 Zostavenie zoznamu expertov

Na účely monitorovania sa vytvorí zoznam expertov členských štátov. Zoznam expertov predstavuje zálohu expertov z členských štátov, ktorá bude k dispozícii na účely mechanizmu monitorovania. V tejto súvislosti agentúra po konzultácii s monitorovacou sieťou (pozri [kapitolu 13 Úloha monitorovacej siete](#)) vypracuje vzor nominačného formulára.

Každý členský štát môže do zoznamu expertov dobrovoľne nominovať **najviac piatich expertov**, ktorí zodpovedajú ďalej uvedeným všeobecným kritériám.

Ak sú na účely monitorovania potrebné osobitné odborné znalosti, ktoré nie sú zahrnuté v zozname expertov členských štátov, agentúra môže uverejniť dodatočnú výzvu na výber expertov pre konkrétne monitorovanie.

Výzva na nominovanie expertov sa adresuje monitorovacej sieti. Nominácie sú platné **dva roky** a môžu byť obnovené. Členský štát môže kedykoľvek odvolať nomináciu, ak kritériá a/alebo dostupnosť experta prestanú existovať.

Ak budú experti vymenovaní za členov tímu, členské štáty im umožnia zúčastniť sa na monitorovaní. Členské štáty majú umožniť expertom, ktorí sú nominovaní do zoznamu expertov, aby sa mohli zúčastniť na potrebných školeniach v EUAA na účely mechanizmu monitorovania.

Výkonný riaditeľ stanoví vnútorné pravidlá, postupy a podporné nástroje na riadenie zoznamu expertov.

8.1.5 Všeobecné kritériá na vymenovanie expertov členských štátov do zoznamu expertov

Expert z členských štátov, ktorí sú na zozname expertov, musia spĺňať tieto kritériá:

1. **aspoň tri roky** rozsiahlych odborných skúseností so systémom CEAS, a to v oblastiach, ako sú: celková koordinácia, plánovanie, vykonávanie, monitorovanie a podávanie správ o intervenciách a/alebo projektoch týkajúcich sa azylového konania alebo prijímacích systémov, hodnotenia, riadenie procesov, riadenie prijímacích centier, posudzovanie zraniteľnosti, koordinácia s vnútroštátnymi orgánmi, zabezpečovanie kvality a identifikácia osvedčených postupov,
2. preukázané dobré znalosti platných noriem CEAS (napr. znalosť nástrojov CEAS, praktických nástrojov EUAA atď.),
3. primeraná znalosť anglického jazyka ako pracovného jazyka agentúry,
4. mať zamestnanecký pomer s vnútroštátnym orgánom.

Okrem uvedených kritérií môže výkonný riaditeľ určiť ďalšie špecifické zručnosti expertov z členských štátov (napr. jazykové zručnosti, písomný prejav atď.), ak sa to považuje za mimoriadne užitočné pre účasť na monitorovaní.

Národní koordinátori pre monitorovanie majú zabezpečiť splnenie uvedených kritérií pri nominovaní expertov do zoznamu.

Členské štáty sa usilujú nominovať rovnaký počet expertov v oblasti konania o azyle a v oblasti príjmu.

8.1.6 Odborná príprava, výber a vymenovanie do tímu expertov

Agentúra zabezpečí, aby experti ako členovia monitorovacích tímov dostali potrebné školenia relevantné pre účasť na monitorovaní, ktoré organizuje agentúra. Agentúra v prípade potreby a pred vymenovaním alebo po vymenovaní na konkrétne monitorovanie poskytne expertom školenie, ktoré je špecifické pre daný mechanizmus monitorovania.

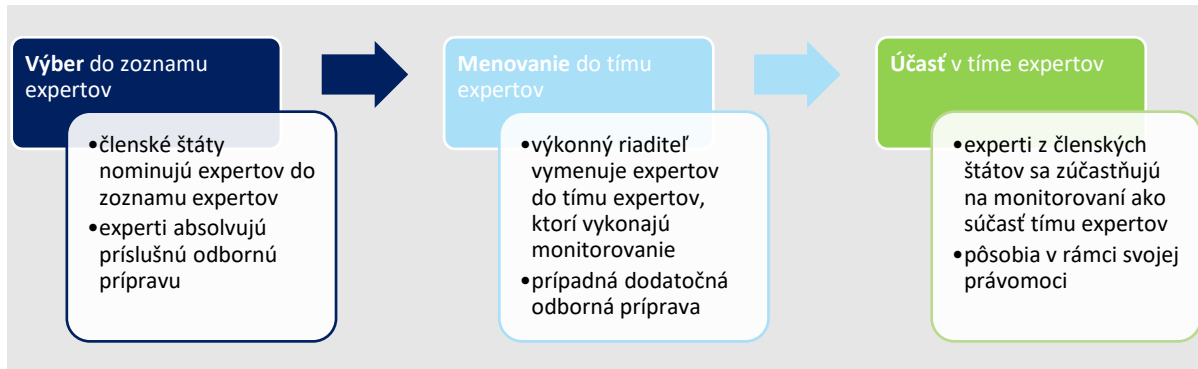
Výkonný riaditeľ stanoví pravidlá a postupy na vymenovanie expertov z radov zamestnancov agentúry, expertov z členských štátov, ako aj expertov Komisie a UNHCR, ktorí budú členmi tímu expertov na konkrétne monitorovanie. Náležitá pozornosť sa má venovať rodovej rovnováhe a rovnomernému geografickému zastúpeniu, vyváženému vymenovaniu všetkých expertov z členských štátov do monitorovacieho mechanizmu ako celku počas každého monitorovacieho cyklu. Ak je to možné, experti z členských štátov, ktoré sú predmetom monitorovania v danom roku alebo v prvom polroku nasledujúceho roka, môžu byť vyňatí z účasti na tíme expertov v danom roku.

Agentúra a Komisia sa zaviazali, že na monitorovaní sa budú zúčastňovať s mimoriadne kvalifikovanými zamestnancami ako členmi. Pri vymenúvaní za členov tímu expertov sa má náležitá pozornosť venovať odbornosti a praktickým skúsenostiam zamestnancov.

Expert z členských štátov nesmú byť súčasťou tímu expertov vykonávajúceho monitorovanie v krajine, v ktorej sú zamestnaní (vrátane zamestnancov na neplatenej dovolenke, vyslaných národných expertov) a/alebo v krajine, ktorej sú štátnymi príslušníkmi, v prípade dvojitej štátnej príslušnosti alebo predchádzajúcej štátnej príslušnosti.

Okrem pravidelných opatrení na predchádzanie konfliktom záujmov a na podporu **nestrannosti** tímu expertov sa pred tým, ako sa člen tímu expertov môže zúčastniť na monitorovaní dotknutého členského štátu, musí dodržať obdobie, počas ktorého sa musí vyhýbať akýmkoľvek konfliktom záujmov (tzv. cooling period) v trvaní minimálne troch rokov po tom, ako bol zamestnaný alebo pracoval (ako implementujúci partner alebo dodávateľ) pre monitorovaný štátny orgán a/alebo v oblasti azylu (napr. pre mimovládnu organizáciu alebo ako právnik priamo zapojený do vnútroštátneho konania atď.) v monitorovanom členskom štáte. Rovnaké obmedzenie sa bude vzťahovať na expertov členských štátov vyslaných agentúrou v rámci podporného azylového tímu v súvislosti s vysielajúci členským štátom.

Obrázok 5. Schematické predstavenie postupu účasti expertov z členských štátov v tímoch expertov

Zdroj: EUAA

8.1.7 Implementácia

Výkonný riaditeľ vypracuje kódex správania pre tímy expertov aj pre všetkých podporných pracovníkov (napr. tlmočníkov).

Ďalšie podrobnosti týkajúce sa uplatňovania metodiky vo vzťahu k tímom expertov sa majú prijať prostredníctvom jedného alebo viacerých rozhodnutí výkonného riaditeľa.

8.2 Praktické opatrenia týkajúce sa návštevy na mieste

8.2.1 Všeobecné pravidlá organizovania návštev na mieste

Monitorovanie sa uskutočňuje v úzkej spolupráci s členským štátom, ktorý sprostredkuje návštevu na mieste vykonanú v rámci mechanizmu monitorovania. V prípade monitorovania ad hoc, ako sa uvádza v článku 15 ods. 2, agentúra uskutoční návštevy ohlásené krátko vopred.

Agentúra informuje dotknuté členské štáty v dostatočnom predstihu o každej takejto návšteve. Návštevy na mieste sa organizujú v spolupráci s dotknutým členským štátom v súlade s ročným programom monitorovania (pozri [kapitolu 11 Program monitorovania: štruktúra a kritériá zaradovania do skupín](#)). Agentúra vykoná všetky potrebné prípravné činnosti s cieľom zabezpečiť efektívnu organizáciu návštev na mieste. Rozsah návštevy na mieste sa stanovuje na základe zhromaždených informácií v rámci prípravy monitorovania.

Návrh programu návštevy na mieste pripravuje agentúra, pričom uvedie:

- trvanie, predbežný rozsah a harmonogram návštevy na mieste,
- s ktorými orgánmi štátnej správy bude spolupracovať počas návštevy na mieste v rámci koordinačného procesu, ktorý vedie členský štát,
- stretnutia, ktoré zorganizuje agentúra/tím expertov s inými príslušnými zainteresovanými stranami,

- zoznam miest záujmu, ktoré sa majú navštíviť, napr. prijímacie zariadenia¹⁵, zariadenie určené na zaistenie na účely článku 8 prijímacej smernice, hraničné priechody, registračné miesta atď. a plánované činnosti. Po konzultácii s členským štátom môže tím expertov počas návštevy na mieste požiadať o návštevu ďalších miest na základe informácií získaných počas návštevy na mieste,
- mená expertov na zozname v takom rozsahu, v akom je to možné.

S dotknutým členským štátom sa bude konzultovať o návrhu programu:

- najmenej šesť týždňov pred plánovanou návštevou na mieste,
- 72 hodín pred uskutočnením návštevy na mieste ohlásenej krátko vopred.

Členský štát, ktorý je predmetom monitorovania, pomáha tímu expertov pri plnení jeho úloh počas návštevy na mieste.

Počas monitorovania sa musia vždy zohľadňovať **otázky bezpečnosti a ochrany** a musia sa zabezpečiť ochranné opatrenia. Hostiteľský členský štát by mal informovať tím o všetkých potrebných prvkoch týkajúcich sa konkrétnych záležitostí v oblasti bezpečnosti, ochrany a zabezpečenia, ktoré sa môžu vyskytnúť počas návštevy (napr. návšteva v uzavretých zariadeniach), a vydať pokyny o pravidlách, ktoré sa majú dodržiavať, ako aj o všetkých požadovaných formalitách a/alebo možných obmedzeniach. Agentúra zodpovedá za bezpečnosť tímov expertov.

V prípade náhlych a nepredvídateľných okolností (napr. núdzových udalostí, prírodných katastrof atď.) sa program návštevy na mieste môže upraviť pre príslušné miesta po konzultácii s členským štátom.

Tlmočenie

Pracovným jazykom tímu expertov je angličtina.

Pokiaľ ide o stretnutia a/alebo ďalšie miesta záujmu, ktoré sa majú navštíviť, napr. prijímacie zariadenia, registračné centrá atď., tím expertov budú sprevádzať tlmočníci, ktorých poskytne agentúra, aby sa zabezpečilo vykonávanie príslušných činností (napr. pohovory atď.). Tlmočenie bude podľa potreby zabezpečovať agentúra.

Organizácia ciest

Agentúra koordinuje organizáciu ciest vrátane presunov v rámci členského štátu (napr. cestovanie medzi miestami nachádzajúcimi sa v rôznych regiónoch/provinciách atď.) a ubytovanie v dotknutom členskom štáte. Náhrada cestovných nákladov a nákladov na ubytovanie sa bude organizovať v súlade s „pravidlami pre expertov“ (pozri príslušný predpis).

¹⁵ Ak agentúra nemá zoznam všetkých lokalít/zariadení dotknutého členského štátu, postup sa stanoví dvojstranne s dotknutým členským štátom, keď sa začne proces zhromažďovania informácií s cieľom identifikovať príslušné miesta/zariadenia (pozri harmonogram 6.1). Ak členský štát poskytne zoznam s nezáväzným počtom miest/zariadení, agentúra po konzultácii s členským štátom stanoví kritériá na filtrovanie miest.

Zasadacie miestnosti

Monitorovaný členský štát má poskytnúť zasadacie miestnosti na organizovanie stretnutí s vnútroštátnymi orgánmi alebo má počas prípravnej fázy oznámiť, kde takéto miestnosti nie sú k dispozícii. V takom prípade agentúra bude hľadať iné riešenia.

Pri stretnutiach s inými zainteresovanými stranami agentúra uhradí príslušné náklady na zasadacie miestnosti.

9 Osobitný rámec pre kontingenčné plánovanie

Posúdenie schopnosti a pripravenosti členských štátov na riadenie situácií neprimeraného tlaku je ústredným cieľom mandátu EUAA v oblasti monitorovania.

Konania o azyle a prijímacie systémy sú neustále vystavené kolísavému prílevu žiadateľov o medzinárodnú ochranu. Nielen stúpajúci, ale aj klesajúci trend môže predstavovať vážne výzvy pre správne orgány v oblasti azylu a prijímania. Správne orgány v oblasti azylu a prijímania preto musia byť schopné rýchlo zvýšiť, ale aj znížiť svoje zdroje a kapacitu. Najmä pri znižovaní musia správne orgány riadiť uchovanie vedomostí o veľmi zložitých postupoch a mať k dispozícii mechanizmy na rýchle zvýšenie zdrojov a kapacity v prípade opätovného zvýšenia prílevu.

Okrem toho musí byť pripravenosť a kontingenčné plánovanie schopné spoľahnúť sa na efektívnu organizáciu každodenných procesov, ktoré reagujú na zmeny a sú flexibilné. Flexibilita znamená, že proces zostane funkčný aj keď sa rozšíri a nebude blokovaný nedostatkom priestoru a zdrojov alebo obmedzenými otváracími hodinami či stránkovými dňami.

Z týchto dôvodov nezávisí schopnosť a pripravenosť členských štátov zvládať situácie dodatočného migračného tlaku v konaniach o azyle a prijímacích systémoch len od existencie dobrých kontingenčných plánov, ale aj od každodennej organizácie procesov v administratíve.

Monitorovanie schopnosti a pripravenosti členských štátov agentúrou sa preto bude zakladať na dvoch pilieroch: po prvé na kapacite, efektívnosti a reaktívnosti prebiehajúcich každodenných procesov a po druhé na existencii a fungovaní kontingenčných plánov rýchlejšej a účinnej reakcie na rôzne scenáre neprimeraného tlaku.

Pri monitorovaní schopnosti a pripravenosti členských štátov na riadenie situácií s neprimeraným tlakom sa agentúra bude usilovať o súlad s metódami a vykonávacími usmerneniami vypracovanými v rámci koncepcie pripravenosti a krízového riadenia v oblasti migrácie.

Efektívnosť a reaktívnosť azylových a prijímacích systémov

Pokiaľ ide o kapacitu, efektívnosť a reaktívnosť procesov, monitorovanie sa bude v súlade s objektívnymi kritériami OVR1, OVR2, OVR3, REC6, REC7 a DUB5 zameriavať na uvedené štyri prvky.

1. Dostupnosť a kapacita nevyhnutných **ľudských zdrojov v konaniach o azyle**, konkrétne: registrační pracovníci (registrácia prejavu vôle podať žiadosť a samotného podania žiadosti), rozhodovači (osoby vykonávajúce pohovory a osoby, ktoré rozhodujú), rozhodovači podľa dublinského nariadenia, tlmočníci/prekladatelia a pomocný personál potrebný na organizáciu pohovoru, oznámenie rozhodnutia a vydanie príslušnej dokumentácie.
2. Dostupnosť a kapacita **prijímacích miest a nevyhnutných ľudských zdrojov**, najmä prijímacích pracovníkov vrátane zamestnancov zodpovedných za identifikáciu osobitných prijímacích potrieb a tlmočníkov/prekladateľov.
3. Efektívnosť existujúcich procesov, a to:

- efektívnosť procesu registrácie prejavu vôle podať žiadosť o medzinárodnú ochranu a podania žiadosti, ak sa uplatňuje toto odlišenie, samotný postup registrácie a podávania žiadosti a v prípade potreby postúpenie žiadosti na dublinské konanie,
 - efektívnosť procesu transferu od registrácie prejavu vôle podať žiadosť až po vstupné úkony a príjem (v relevantných prípadoch),
 - efektívnosť mechanizmu identifikácie, posudzovania a odpovede pre žiadateľa s osobitnými prijímacími a procedurálnymi potrebami vrátane detí bez sprievodu,
 - efektívnosť postupu na určenie zodpovedného členského štátu a efektívne vykonávanie dublinských transferov,
 - efektívnosť procesu plánovania a vedenia osobného pohovoru,
 - efektívnosť rozhodovacieho procesu a riadenie rozhodovacích pracovných postupov vrátane odvolacích konaní,
 - efektívnosť procesu prideľovania prijímacích miest (vstup a výstup).
4. Vnútrotný dohľad nad prípadnou neefektívnosťou a prekážkami, najmä nahromadením nevybavených prípadov:
- v azylových konaniach týkajúcich sa kľúčových krokov v konaní, ako je počet prípadov, kde sa čaká na osobný pohovor alebo počet prípadov, v ktorých bol vykonaný pohovor, ale ešte nebolo vydané rozhodnutie, a ich dôvody,
 - v prijímacích systémoch súvisiacich s kľúčovými procesnými krokmi, ako je prideľovanie materiálnych prijímacích zdrojov alebo proces odlevu z prijímacích zariadení.

Kontingenčné plánovanie

V súlade s objektívnymi kritériami sa monitorovanie agentúry zameria na štyri prvky súvisiace s kontingenčným plánovaním v členských štátoch.

1. Existencia kontingenčného **plánovania** súvisiaceho s azylovými konaniami a prijímacími systémami, najmä ich stav, základné zložky, ich flexibilita a efektívnosť, ich prepojenie s inými plánmi krízového riadenia a znalosť plánov príslušnými pracovníkmi vrátane pripravenosti na ich uplatňovanie. V tejto súvislosti agentúra posúdi mechanizmy a kapacitu na rýchle zvýšenie ľudských zdrojov a procesov v prípade potreby, čo môže zahŕňať pripravenosť členských štátov požiadať o operačnú a technickú pomoc agentúry a využiť ju v rámci kontingenčného plánovania.
 - Mechanizmy a plány na zvýšenie počtu základných ľudských zdrojov podľa potreby; poskytovanie primeraného financovania, rýchle spôsoby nábora a/alebo plány na aktiváciu personálnych rezerv, rýchle a/alebo ciele programy odbornej prípravy bez toho, aby bola dotknutá potreba riadnej odbornej prípravy,
 - Mechanizmy rýchleho obstarávania alebo plány na rozšírenie logistických zdrojov potrebných na nasadenie dodatočných pracovníkov a existenciu mechanizmov rozšírenia a/alebo rýchleho obstarávania a plány na rýchle rozšírenie počtu dostupných prijímacích kapacít s prihliadnutím na možné výnimočné spôsoby poskytovania materiálnych prijímacích podmienok v súlade s článkom 18 ods. 9 RCD (prepracované znenie) a zásoby dodávok.
2. Pravidelné **preskúmanie alebo testovanie** a v prípade potreby prispôbenie a aktualizácia kontingenčného plánovania a procesu pripravenosti.
3. Mechanizmy preskúmania alebo dohľadu s cieľom pravidelne posudzovať, či sa dosiahol spúšťač faktor zodpovedajúci aktivácii scenára kontingenčného plánu.

4. **Koordinačné mechanizmy** na riadenie, aktiváciu a vedenie implementácie kontingenčných plánov na základe identifikovaných spúšťačích faktorov.

Ak kontingenčné plány alebo opatrenia týkajúce sa azylu a príjmu odkazujú na širší vnútroštátny systém krízového riadenia alebo sú doň začlenené, monitorovanie sa vykoná bez toho, aby bol dotknutý vnútroštátny systém krízového riadenia.

Praktické kroky na monitorovanie kontingenčného plánovania.

V súlade s článkom 14 ods. 6 nariadenia o EUAA „na požiadanie agentúry jej členské štáty poskytnú informácie o svojich opatreniach v rámci kontingenčného plánovania, ktoré je potrebné prijať na riešenie prípadného neprimeraného tlaku na ich azylové alebo prijímacie systémy“.

V tejto súvislosti môže agentúra prostredníctvom štandardizovaného dotazníka požiadať o informácie o kapacitách a kontingenčných plánoch alebo zdieľať vlastné kontingenčné plány.

Počas návštevy na mieste môžu tímy expertov:

- konzultovať existujúce kontingenčné plány na mieste v súlade so všetkými stupňami utajenia, ktoré sa vzťahujú na dokument,
- viesť rozhovor s kľúčovými zainteresovanými stranami kontingenčného plánu a zodpovednými jednotkami za koordináciu reakcie na krízu na vnútroštátnej úrovni,
- prípadne, v závislosti od dohody s členským štátom, stolovú simuláciu na posúdenie fungovania kontingenčného plánu spolu s kľúčovými zainteresovanými stranami na vnútroštátnej úrovni. Kľúčovým zainteresovaným stranám sa predloží konkrétny scenár, v ktorom sa od nich požaduje, aby sformulovali opatrenia v rámci reakcie a konkrétne kroky, ktoré sa majú prijať na vykonávanie opatrení. Na konci simulácie účastníci vyhodnotia efektívnosť plánu reakcie a identifikujú možné silné a slabé stránky, ktoré treba riešiť.

10 Špecifický rámec pre monitorovanie ad hoc

Celkovým cieľom monitorovania ad hoc je, podobne ako v prípade monitorovania krajín a tematického monitorovania, identifikácia možných nedostatkov v azylových a prijímacích systémoch členských štátov a problémov so schopnosťou a pripravenosťou na riadenie situácií s neprimeraným tlakom s cieľom zvýšiť efektívnosť týchto systémov.

Ak sa na základe analýzy informácií vyskytnú „vážne obavy“, začne sa monitorovanie ad hoc. Vážne obavy sa musia zakladať na konkrétnych a spoľahlivých informáciách a možný nepriaznivý vplyv nedostatkov alebo problémov schopnosti a pripravenosti na fungovanie azylového alebo prijímacieho systému členského štátu musí byť významný. Obava však znamená, že príslušné nedostatky alebo problémy týkajúce sa schopnosti a pripravenosti sa nemusia považovať za zistené pred prijatím rozhodnutia o začatí monitorovania, keďže to je samotným predmetom monitorovacej návštevy ad hoc.

Po prvé, informácie, na ktorých sú tieto obavy založené, musia byť **konkrétne a spoľahlivé**. Agentúra odvodzuje príslušné informácie z analýzy azylovej situácie v Únii, ktorú vykonala agentúra podľa článku 5 svojho nariadenia¹⁶. Zohľadnia sa správy styčných úradníkov EUAA, ktorí „výkonnému riaditeľovi pravidelne poskytujú správy o azylovej situácii v dotknutom členskom štáte a jeho schopnosti efektívne riadiť svoj azylový a prijímací systém“ (článok 7 ods. 4 písm. f)). „Ak správy ... vzbudzujú obavy z hľadiska jedného alebo viacerých aspektov relevantných pre dotknutý členský štát, výkonný riaditeľ o tom uvedený členský štát bezodkladne informuje. Uvedené správy sa zohľadnia na účely monitorovacieho mechanizmu uvedeného v článku 14 a zasielajú sa dotknutému členskému štátu.“ (Článok 7 ods. 4 nariadenia o EUAA). Všetky informácie, ktoré môžu vzbudzovať vážne obavy, sa posúdia z hľadiska ich objektívnosti a podľa možnosti sa porovnávajú s inými zdrojmi informácií, aby sa zabezpečila ich presnosť a relevantnosť v súlade s rámcom pre zhromažďovanie a analýzu informácií (pozri [kapitulu 5 Rámec na zhromažďovanie a analýzu informácií](#)).

Po druhé, možný vplyv nedostatkov alebo problémov so schopnosťou a pripravenosťou by mal byť významný do takej miery, že môže mať podstatné dôsledky na fungovanie azylového a prijímacieho systému členského štátu ako celku.

Agentúra zohľadní všetky dostupné informácie o opatreniach, ktoré už členský štát prijal na nápravu situácie.

¹⁶ Článok 5 ods. 1 nariadenia o EUAA: „Agentúra zhromažďuje a analyzuje informácie o azylovej situácii v Únii a v tretích krajinách v rozsahu zodpovedajúcom jej možnému vplyvu na Úniu vrátane aktuálnych informácií o hlavných príčinách, migračných a utečeneckých tokoch, prítomnosti maloletých bez sprievodu, celkovej prijímacej kapacity a potrebách presídľovania v tretích krajinách a o možnom príchode veľkého počtu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorý môže vyvolať neprimeraný tlak na azylové a prijímacie systémy členských štátov, s cieľom poskytnúť včasné a spoľahlivé informácie členským štátom a identifikovať možné riziká pre azylové a prijímacie systémy členských štátov. Agentúra na účel stanovený v prvom pododseku tohto odseku úzko spolupracuje s Európskou agentúrou pre pohraničnú a pobrežnú stráž a podľa potreby zohľadňuje analýzu rizík, ktorú vypracúva Európska agentúra pre pohraničnú a pobrežnú stráž podľa článku 29 nariadenia (EÚ) 2019/1896, s cieľom zabezpečiť maximálnu dôslednosť a konvergenciu informácií poskytnutých agentúrou a Európskou agentúrou pre pohraničnú a pobrežnú stráž.“

Kroky na začatie monitorovania ad hoc

V prípade vážnych obáv, ktoré si vyžadujú začatie monitorovania ad hoc, agentúra konzultuje s Komisiou. V súlade s článkom 15 ods. 2 nariadenia o EUAA môže agentúra začať monitorovanie ad hoc na žiadosť Komisie.

Za začatie monitorovania ad hoc je zodpovedný výkonný riaditeľ agentúry. Členský štát bude čo najskôr informovaný o tom, že monitorovanie ad hoc sa začína na základe vážnych obáv. Tieto informácie budú zahŕňať skutočnosť, či sa monitorovanie začne na podnet agentúry alebo na žiadosť Komisie, dôvody, prečo sa začalo monitorovanie, a aspekty CEAS, ktoré budú predmetom monitorovania ad hoc, čím sa určí rozsah monitorovania. Oznámenia budú adresované národnému koordinátorovi pre monitorovanie a príslušným členom správnej rady EUAA spolu s ich náhradníkmi v kópii.

Agentúra môže uskutočniť návštevy ohlásené krátko vopred na podporu monitorovania ad hoc. Členský štát bude informovaný 72 hodín pred uskutočnením monitorovacej návštevy ohlásenej krátko vopred. Pred návštevou sa naplánuje stretnutie aj s národným koordinátorom pre monitorovanie a zodpovednými orgánmi.

Na podporu monitorovania ad hoc môže agentúra poslať dotknutému členskému štátu zoznam špecifických otázok. Lehota na zodpovedanie otázok bude dostatočne dlhá na to, aby členský štát mohol poskytnúť primeranú odpoveď.

Členské štáty budú mať možnosť poskytnúť dodatočné informácie o všetkých nevyriešených otázkach po návšteve na mieste v dohodnutom časovom rámci.

Osobitné praktické opatrenia uplatniteľné na monitorovanie ad hoc

Agentúra vykonáva návštevy ohlásené krátko vopred na účely monitorovania ad hoc. Monitorovanie ad hoc nie je predmetom viacročných alebo ročných programov a vykonáva sa nad rámec týchto postupov.

Ako je uvedené vyššie, výkonný riaditeľ to oznámi príslušnému členskému štátu najneskôr 72 hodín vopred. Predbežné oznámenie sa má poslať písomne (**prostredníctvom e-mailu**) národnému koordinátorovi pre monitorovanie **a jeho náhradníkovi** a príslušnému členovi správnej rady **a jeho náhradníkovi**, pričom adresáti bezodkladne informujú agentúru o jeho prijatí, čím potvrdia aj doručenie týchto informácií.

Vzhľadom na nalievajúcu povahu návštevy je zostavenie podrobného programu výlučne v kompetencii agentúry. Po oznámení členskému štátu agentúra uskutoční konzultácie s dotknutým členským štátom o harmonograme a podrobnom programe a zohľadní všetky pripomienky, ktoré v tejto súvislosti vznesie členský štát.

Logistické bremeno preto spočíva na agentúre, ktorá preberá koordináciu všetkých potrebných opatrení a mala by zabezpečiť dostupnosť kvalifikovaného tlmočníka (kvalifikovaných tlmočníkov) na podporu tímu expertov.

Vo všeobecnosti sa príprava a realizácia návštev ohlásených krátko vopred líši od pravidelných návštev na mieste, pretože

- prípravná fáza môže byť veľmi krátka;
- podrobné úlohy a podkladové informácie má tím expertov k dispozícii len v krátkom predstihu (prípravné stretnutia) a
- zber informácií sa upravuje. V tejto súvislosti sa príslušnému členskému štátu monitorovací dotazník môže poskytnúť v kratšej lehote alebo sa môže vynechať. Členský štát však môže po návšteve podľa potreby poskytnúť doplňujúce informácie a/alebo odpovede.

Návšteva na mieste ohlásená krátko vopred si vyžaduje vysokú flexibilitu a prispôsobivosť zo strany tímu expertov a dotknutého členského štátu. Tím expertov sa má zriadiť v súlade so všeobecnými pravidlami pre expertov, ale podrobnosti o návšteve budú k dispozícii až po oznámení príslušnému členskému štátu.

11 Program monitorovania: štruktúra a kritériá zaradovania do skupín

V súlade s článkom 15 ods. 1 nariadenia o EUAA „na základe návrhu výkonného riaditeľa a po konzultácii s Komisiou správna rada prijme program na účely monitorovacieho mechanizmu uvedeného v článku 14 (ďalej len „program monitorovania“).

V záujme zabezpečenia transparentnosti a predvídateľnosti sa mechanizmus monitorovania operačného a technického uplatňovania CEAS zakladá na **päťročnom monitorovacom cykle** (ďalej len „monitorovací cyklus“) stanovenom vo viacročnom programe monitorovania, ktorý dopĺňa ročný program monitorovania na každý z piatich kalendárnych rokov.

Vo **viacročnom programe monitorovania** sa stanovuje:

- predbežný harmonogram členských štátov, ktoré sa majú monitorovať podľa článku 15 ods. 1 písm. a) nariadenia o EUAA (monitorovanie krajiny) v každom z piatich rokov monitorovacieho cyklu. Každý členský štát sa hodnotí aspoň raz za päť rokov. Presné poradie a časový harmonogram monitorovania krajín v konkrétnom roku sa určí v ročnom programe monitorovania,
- predbežný počet tematických monitorovacích činností zameraných na vykonávanie tematických alebo špecifických aspektov CEAS vo všetkých členských štátoch v súlade s nariadením a v rozsahu, v akom ich možno predpovedať. Presný počet tematických monitorovaní a ich témy budú stanovené v ročnom programe monitorovania.

V **ročnom programe monitorovania** sa potvrdia:

- členské štáty, ktoré budú predmetom monitorovania krajín v nasledujúcom roku, spolu s poradím a predbežným harmonogramom príslušných návštev na mieste v spolupráci s členskými štátmi,
- presný počet tematických monitorovacích cvičení a ich témy spolu s predbežným harmonogramom.

Ročný program monitorovania prijme správna rada agentúry do 30. júna predchádzajúceho roka.

V prípade *vyššej moci*¹⁷ sa úpravy programu vykonajú po dohode s dotknutými členskými štátmi bez potreby opätovného prijatia aktualizovaného programu správnu radou. Agentúra o tom informuje správnu radu.

¹⁷ „Vyššia moc“ sa vzťahuje na okolnosti, ktoré vznikli mimo kontroly agentúry a členských štátov v súlade s právom EÚ a judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie. Vo veci *Busseni* Súdny dvor definoval *vyššiu moc* tak, že zahŕňa „výnimočné okolnosti, ktoré znemožňujú uskutočnenie príslušnej aktivity. Hoci nepredpokladá absolútnu nemožnosť, vyžaduje existenciu nezvyčajných ťažkostí, nezávislých od vôle dotknutej osoby, ktoré nevyhnutne nastanú, a to aj v prípade, ak osoba koná s potrebnou starostlivosťou“. Rozsudok Súdneho dvora (druhá komora) z 9. februára 1984. *Acciaierie e Ferriere Busseni SpA* proti Komisii Európskych spoločenstiev. Vec 284/82. Správy Európskeho súdneho dvora 1984 -00557, identifikátor ECLI: ECLI:EU:C:1984:47.

11.1 Monitorovanie krajín: zaradenie členských štátov do skupín

S cieľom vymedziť poradie, v akom sa majú členské štáty monitorovať na účely monitorovania krajín, sa bude dodržiavať poradie, v ktorom členské štáty predsedajú Rade EÚ, ako sa stanovuje [v rozhodnutí Rady 2016/1316 z 26. júla 2016](#).

V tejto súvislosti sa predbežný päťročný monitorovací cyklus krajiny formuluje takto:

Obrázok 6. Schematická prezentácia zaradenia členských štátov do skupín monitorovaných krajín

Rok 1	Rok 2	Rok 3	Rok 4	Rok 5
Holandsko	Rakúsko	Portugalsko	Španielsko	Litva
Slovensko	Rumunsko	Slovinsko	Belgicko	Grécko
Malta	Fínsko	Francúzsko	Maďarsko	Taliansko
Estónsko	Chorvátsko	Česká republika	Poľsko	Lotyšsko
Bulharsko	Nemecko	Švédsko	Cyprus Írsko	Luxembursko

Zdroj: EUAA

V uvedenom harmonograme sa uvádza poradie a harmonogram monitorovaní v krajine. Môžu nastať menšie zmeny v závislosti od toho, v ktorom členskom štáte sa bude vykonávať pilotné monitorovanie, ako aj potrieb a skutočného tempa realizácie.

Presné poradie a časový harmonogram návštev na mieste v rámci monitorovania krajiny v konkrétnom roku sa určí v ročnom programe monitorovania.

Agentúra sa bude snažiť neplánovať monitorovanie krajiny na čas, keď dotknutý členský štát bude mať šesťmesačné predsedníctvo Rady EÚ. Agentúra pri plánovaní návštevy na mieste v čo najväčšej možnej miere a pri plnom rešpektovaní pravidla 5-ročného cyklu zohľadní aj účasť členského štátu v trojici predsedníctiev Rady EÚ.

11.2 Tematické monitorovanie: ročný tematický program monitorovania

Na účely monitorovacieho mechanizmu tematické monitorovanie umožňuje monitorovanie tematických alebo špecifických aspektov CEAS vo vzťahu ku všetkým členským štátom.

Organizácia tematického monitorovania sa v ročnom programe monitorovania vymedzuje do 30. júna roka, ktorý predchádza roku, na ktorý sa program vzťahuje, pričom sa špecifikuje zameranie tematického monitorovania.

Tematické monitorovanie sa začína na základe návrhu výkonného riaditeľa a po konzultácii s Komisiou. Tento návrh by sa vypracoval s prihliadnutím na dostupné zdroje, ako aj vopred určené potreby takéhoto monitorovania vo všetkých členských štátoch. Monitorovacia sieť môže agentúre predložiť na posúdenie tému osobitného záujmu pre tematické monitorovanie.

Aby sa predišlo duplicite, tematické monitorovanie sa v čo najväčšej možnej miere začlení do monitorovania krajín pre členské štáty, ktoré sa majú monitorovať počas daného roka.

11.3 Monitorovanie ad hoc

Monitorovanie ad hoc nepodlieha programovaniu, a nie je závislé od iných monitorovaní (tematického monitorovania a/alebo monitorovania krajín) organizovaných na rovnaké obdobie.

12 Ochrana osobných údajov na účely monitorovacieho mechanizmu

V súlade s článkom 30 nariadenia o agentúre EUAA sa každé spracúvanie osobných údajov, ktoré vykonáva agentúra, uskutočňuje v súlade s nariadením (EÚ) 2018/1725. To platí aj v kontexte mechanizmu monitorovania. Príslušné zodpovednosti za dodržiavanie povinností v oblasti ochrany údajov pre každý krok monitorovacieho procesu, v ktorom sa budú spracúvať osobné údaje, budú podľa potreby podrobne stanovené v spolupráci s členskými štátmi v rámci monitorovacej siete.

13 Úloha monitorovacej siete

Mechanizmus monitorovania sa vykonáva po konzultácii s členskými štátmi.

Monitorovacia sieť EUAA (MoNet) je sieť národných koordinátorov pre monitorovanie a ich zástupcov. MoNet je fórum určené na podporu vykonávania mechanizmu monitorovania, pravidelnú výmenu spätnej väzby a vyvodenie ponaučení z jeho vykonávania. So sieťou MoNet sa bude konzultovať aj pri preskúmaní technických aspektov vykonávania metodiky s cieľom zlepšiť procesy monitorovania a uľahčiť ich jednotné uplatňovanie.

Členovia siete sú:

- zamestnanci agentúry,
- hlavný národný koordinátor pre monitorovanie príslušných členských štátov, ktorý je viazaný nariadením o EUAA, a jeho náhradník,
- Komisia,
- UNHCR ako pozorovateľ.

Ďalšie podrobnosti o práci, fungovaní a úlohe sú uvedené v referenčnom rámci, ktorý vypracovala agentúra.

14 Preskúmanie metodiky monitorovania

Spoločná metodika uvedená v tomto dokumente sa má zlepšovať a prispôbovať zmenám legislatívneho rámca v budúcnosti. Všetky zmeny alebo doplnenia metodiky stanovuje správna rada EUAA na základe návrhu výkonného riaditeľa a po konzultácii s Komisiou.

Plánuje sa pravidelné preskúmanie založené na cykle s cieľom vykonať príslušné zmeny pred novým monitorovacím cyklom.